

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 29
August - Rugpjūtis 3, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos Seimas liepos 29 d. bendru sutarimu pritarė Vyriausybės pateiktoms "Mažeikių naftos" privatizavimo įstatymo pataisoms, kurios būtinos susitarimui tarp JAV ir Rusijos bendrovių "Williams International" bei "Jukos" įgyvendinti. Kartu buvo pritarta susijusioms Mokesčių administravimo įstatymo pataisoms bei nuspręsta, kad visos šios pataisos būtų svartosomos ypatingos skubos tvarka. Pagal susitarimą tarp "Williams" ir "Jukos" pastarajai bendrovei turėtų būti sudaryta galimybė įsigyti 26,85 proc. "Mažeikių naftos" akcijų, už kurias ji žada sumokėti 300 mln. litų, bei dar tiek pat paskolinti. Savo ruožtu Rusijos įmonė užtikrintų ilgalaikį žaliavos tiekimą "Mažeikių naftai". Sutarčiai įgyvendinti reikia pakeisti įstatymą dėl "Mažeikių naftos" privatizavimo, numatant jame galimybes "Jukos" įsigyti daugiau kaip 24 proc. Lietuvos naftos įmonės akcijų. Be to, visus sprendimus dėl "Mažeikių naftos" įstatinio kapitalo sumažinimo bei naujų akcijų emisijų būtų leidžiama priimti viename "Mažeikių naftos" akcininkų susirinkime. Liepos 27 d. Seimui pateiktoje išvadoje teigiama, kad principinis Vyriausybės pritarimas "Williams" ir "Jukos" sutarčiai išlieka. Tačiau kartu pažymima, jog kai kurios sutarties nuostatos, nenumatytos tam tikrų išlygų, gali turėti neigiamą finansinių pasekmių Lietuvai. Tai, pasak Vyriausybės ekspertų, sąlygoja tam tikros 1999 m. spalio 29 d. pasirašytos investicijų sutarties tarp Vyriausybės, "Williams International" ir bendrovės "Mažeikių nafta" nuostatos. Įstatymo dėl "Mažeikių naftos" privatizavimo pataisais Seimas turėtų priimti liepos 30 d. prasidėjusioje ir iki rugpjūčio 3 dienos trukusiančioje neeilinėje Seimo sesijoje. Pritarimą pataisoms yra pareiškę tiek socialdemokratų, tiek socialliberalų atstovai.

- Rugsėjo pabaigoje arba spalio pradžioje kelios nedidelės dešinėsios partijos susijungs į Lietuvos dešiniųjų sąjungą. Tai nutarta liepos 29 d. Vilniuje vykusioje dešiniųjų partijų 3-ojoje konferencijoje, kurioje dalyvavo Lietuvos demokratų partijos (LDP), Nepriklausomybės partijos (NP), Tėvynės liaudies partijos (TLP), Lietuvos laisvės lygos (LLL), Lietuvių tautininkų sąjungos (LTS), Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos (LPKTS) atstovai. Tarp svečių buvo Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) ir Lietuvos krikščionių demokratų vadovybių nariai. Pasak partijų vienijimosi vienos iniciatorių L. Andrikiūnės, jungimasis vyks pagal socialdemokratų ir krikščionių demokratų patikrintą teisinį modelį - iš pradžių partijos savo suvažiavimuose pritarusios susijungimui, programos ir įstatų projektams, nutrauks savo veiklą. Vėliau partijų jungiamajame suvažiavime bus priimtas sprendimas susijungti, patvirtinti įstatai ir programa.

SEIMO PIRMININKO

ARTŪRO PAULASKO VIZITAS JAV

Liepos 25 d. LR Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas darbo vizitą JAV pradėjo apsilankymu Jungtinių Valstijų Holokausto memorialiniame muziejuje bei susitikimu su JAV žydų organizacijų ir JAV Kongreso administracijos ats-

aukštesnį lygį bei praplėsti dvišalių santykių horizontą. "Šiandien žydų ir lietuvių tautos, valstybės, ypač jaunuomenė, turi vėl atsiverti, naujai atrasti viena kitą. Tai išvaduoja nuo politinio nepilnavertiškumo kompleksų, kse-

kaltimams Lietuvoje įvertinti darbu, Nacionaline Holokausto švietimo programa, genocido bylų tyrimu bei planais įamžinti naujas atmintinas vietas.

Šiandien A. Paulauskas taip pat lankėsi JAV Kongrese, kur atskirai susitiko su senatoriais Richard Durbin ir Peter Fitzgerald, bei kongresmenu Eltonu Gallegly. Kongrese A. Paulauskas pabrėžė, kad Lietuvos pakvietimas į NATO 2002 metais yra svarbiausioji šalies siekiama. Jis kreipėsi į JAV Kongreso narius su prašymu palaikyti šį Lietuvos siekį bei padėti sutelkti rėmėjų gretas. Senatoriaus R. Durbin teigimu, Lietuvos narystę NATO palaikančiųjų skaičius priklausys nuo karinio Lietuvos pasirengimo ir praktinio įnašo Europos saugumui. Taip pat atidžiai bus stebimas Lietuvos transatlantinės integracijos kursas. Pasak R. Durbin, formuojant pozityvią nuomonę JAV, svarbūs yra ir vieši Vyriausybės pareiškimai dėl transatlantinių prioritetų. Seimo pirmininkas visuose susitikimuose užtikrino pašnekovus, kad Lietuvos užsienio politika bus tęsiama, nors Vyriausybė ir yra pasikeitusi.

Susitikime taip pat aptarti ekonominiai klausimai. Seimo pirmininkas A. Paulauskas pažymėjo, kad per pastaruosius kelerius metus Lietuvos verslas persiorientavo į Vakarų rinkas, ir kaip sėkmingo eksporto į JAV pavyzdį paminėjo "Rokiškio sūrio" bendrovę. Tuo pačiu buvo atkreiptas dėmesys, kad išlieka kliūčių pilnai išnaudojant tarpusavio prekybos galimybes ir kad

(mukelta i 2 psl.)

Liepos 24 d. įvykusiose krepšinio rungtynėse tarp LR ambasados Washingtone ir JAV Kongreso komandų Lietuvos ambasados sudėtyje žaidė šiuo metu Washingtone viešintis Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas (deš.) ir LR ambasadorius JAV ir Meksikai Vygaudas Užackas

tovais. Seimo pirmininkas A. Paulauskas pažymėjo, kad Lietuva vis aiškiau suvokia savo praradimus Holokausto vykdymo metais ir pakvietė Lietuvos, JAV bei viso pasaulio žydų bendruomenę diskutuoti dėl lietuvių-žydų santykių istorinės raidos pakylėti ir kokybiškai

nofobijos ir nepasitikėjimo labiau, nei pati gražiausia retorika", - sakė A. Paulauskas. Susitikimo dalyviams jis pristatė Lietuvos pastangas atkuriant istorinį teisingumą bei supažindino su Tarptautinės komisijos nacių ir sovietų okupacinių režimų nusi-

ŠKOTIJOS VALDŽIA LEIDO SUIMTI A. GECEVIČIŲ

Škotijos valdžia, formaliai pradėdama karo nusikaltimais įtariamo Antano Geco (Gecevičiaus) išdavimo Lietuvai procedūrą, liepos 27 d. leido suimti Edinburge gyvenantį lietuvių.

Pasak agentūros "Reuters", Škotijos vyriausybės atstovas spaudai pranešė, kad suėmimo orderis buvo perduotas policijai įvykdyti.

Išduoti 85 metų A. Gecevičių (Geca) Lietuva prašo pagal

1957 m. Europos konvenciją dėl ekstradicijos, nes šis asmuo yra įtariamas per nacių okupaciją Antrojo pasaulinio karo metais padaręs nusikaltimus, kurie Lietuvos Baudžiamajame kodekse įvardijami kaip genocidas ir tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymas.

Šiems nusikaltimams nėra taikoma senatis.

Šią savaitę pagarsėjęs nacių medžiotojas Efraim Zuroff para-

gino Škotijos teisingumo atstovus pagreitinti A. Geco (Gecevičiaus) išdavimą Lietuvai.

A. Gecevičius, Didžiojoje Britanijoje gyvenantis Geco pavarde, įtariamas 1941-1943 metais dalyvavęs baudžiamosiose operacijose nacių okupuotoje Lietuvoje ir kaimyninėje Baltarusijoje prieš civilius gyventojus, kai tarnavo naciams pavaldžiam policijos batalione.

TVNET

A. SABONIS GAUS GEROKAI MAŽESNĮ ATLYGINIMĄ

JAV žiniasklaidos duomenimis, legendinis Lietuvos krepšininkas Arvydas Sabonis netrukus pasirašys vienerių metų kontraktą su Portlando "Trail Blazers" klubu, tačiau uždirbs mažiau nei pernai.

Naujienų agentūra AP, remdamasi pastaruoju metu A. Sabonio išsakytais mintimis ir Portlando klubo vadovų noru matyti lietuvių savo komandoje, teigia, jog netrukus gali būti pasirašyta vienerių metų sutartis.

JAV žurnalistų žiniomis, likęs Portlande vidurio puolėjas gaus gerokai mažesnę atlyginimą, nes į komandą ateis naujų žaidėjų. Pernai Lietuvos krepšininkas uždirbo 10 mln. JAV dolerių. Po ilgos tylos "Trail

Blazers" vadovai pagaliau prabilo apie klubo naujokus. Pirminis netrukus turėtų atvykti vienas San Antonio "Spurs" lyderių Derek Anderson.

Pernai šis krepšininkas užėmė 2-ąją vietą rezultatavusių komandų žaidėjų sąrašė, tačiau atsiskakė pratęsti sutartį su San Antonio klubu. Portlando regiono dienraščio "The Oregonian" duomenimis, "Trail Blazers" beliko suderinti finansinius sutarties dalykus.

Anot leidinio, yra dvi galimybės: "Trail Blazers" su D. Andersonu pasirašys sutartį kaip su laisvuojamą agentu arba krepšininkas sudarys kontraktą su "Spurs" ir iš karto bus iškeistas į kurį nors kitą Port-

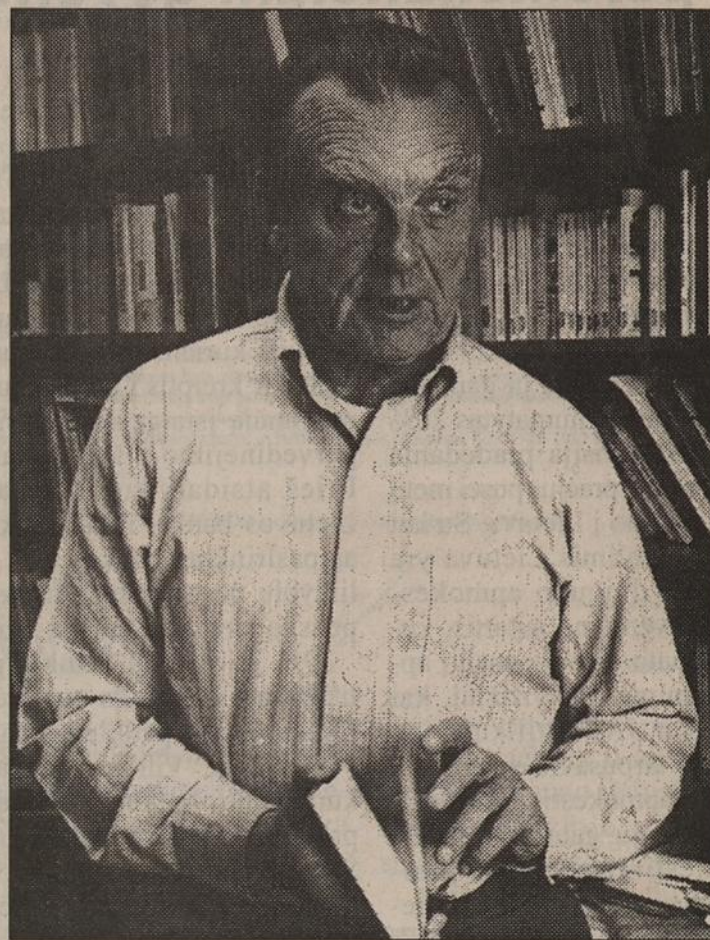
lando žaidėją. Antruojau atveju jis gali tikėtis didesnio atlyginimo. Jei buvęs San Antonio klubo žaidėjas persikels į Portlandą kaip laisvasis agentas, "Spurs" negaus jokios kompensacijos, todėl labai tikėtinas yra NBA įprastas sutarties pasirašymo ir mainų variantas.

Kol kas "Trail Blazers" oficialiai pareiškė norįs palikti tik gynėjas Steve Smith, tačiau jis per metus uždirba beveik dvigubai daugiau nei D. Anderson.

Šių žaidėjų mainų atveju "Trail Blazers" tikriausiai gautų dar vieną "Spurs" krepšininką - žiniasklaidos žiniomis, gynėją Jaren Jackson.

(mukelta i 5 psl.)

CZ. MIŁOSZUI SUTEIKTAS GARBĖS PILIEČIO VARDAS

Nobelio premijos laureatas poetas Czesław Miłosz

Nobelio premijos laureatui poetui Czesławui Miłoszui, šiemet švenčiančiam 90-ties metų jubiliejų, suteiktas Vilniaus miesto garbės piliečio vardas.

Kaip pranešė Vilniaus miesto savivaldybė, pačiam poetui, liepos 25 d. sužinojusiam, kad jam suteiktas Vilniaus miesto garbės piliečio vardas, ši žinia buvo labai maloni.

Sostinės garbės piliečio vardas suteikiamas už ypatingus nuopelnus Lietuvai ir Vilniaus miestui. Garbės piliečiui įteikiamas Vilniaus miesto garbės piliečio medalis ir liudijimas, jis įregistruojamas sostinės garbės piliečių knygoje.

Birželį 90-metį atšventęs Cz. Miłosz gimė netoli Kėdainių, Šateiniuose. Dabar Šateiniuose veikia poeto muziejus ir kūrybos centras.

BNS

LIETUVIŲ JAUNIMAS - SVAIGALŲ IR KVAIŠALŲ JŪROJE

Nors išsamesnių tyrimų Lietuvoje nėra, iš anonimių apklausų specialistai daro išvadą, kad didesnė 12-17 metų Lietuvos jaunuolių dalis jau yra pažinusi rūkalų ir alkoholio skonį. Ne mažiau kaip dešimtadalis jų jau yra vartoję narkotikus.

Sveikatos ministerijos Visuomenės sveikatos skyriaus vyriausiosios specialistės Onos Grimalauskienės parengtoje analizėje "Narkomanijos problema Lietuvoje 2001" tvirtinama, kad palyginus Lietuvą su 26 Europos šalimis pagal psichotropinių vaistų vartojimą mūsų paaugliai užėmė antrąją vietą Europoje (po Lenkijos).

1998 metais tyrimus atlikus tik Vilniaus mokyklose paaiškėjo, kad narkotikų vartojimo mastas Lietuvoje per trejus metus išaugo net 8 kartus, marihuanos - 12,5 karto.

1999 metais šalyje buvo apklausta per 5000 15-17 metų vidurinių ir profesinių mokyklų moksleivių: 15,5 proc. moksleivių vartojo narkotikus. Vilniuje kvaišalus vartojusiųjų buvo dar daugiau - net 22,7 proc.

Anot O. Grimalauskienės, vis dažniau svaiginamasi rūkomaisiais narkotikais: kanapių preparatu, heroinu ir kitais. Heroino vartojimo mastas 1999 metais išaugo 4,8 proc., palyginti su 1995 metais.

Inga Nausėdienė, Pilietinių iniciatyvų centro projektų koordinatore, pažymėjo, kad nereikėtų aklaiki tikėti tyrimų rezultatais, pateiktais internete: "Dažnai piktnaudžiaujama profesionalių tyrimų rezultatais, ge-

Jaunystę rašytojas praleido Vilniuje, kur sukūrė savo pirmuosius eilėraščius. Po Antrojo pasaulinio karo poetas emigravo į JAV. 1980 metais jam buvo suteikta Nobelio premija.

Sužlugus socializmui, Cz. Miłosz sugrįžo į Lenkiją ir jau kurį laiką gyvena lenkų intelektualų sostinėje Krokuvoje.

Vilniaus miesto garbės piliečio vardas asmeniui suteikiamas tik vieną kartą, juo gali tapti Lietuvos ir užsienio valstybių piliečiai.

Iki šiol Vilniaus miesto garbės piliečiais yra tapę Islandijos užsienio reikalų ministras Jon Boldvin Hannibalsson, JAV prezidentas R. Reagan, dirigentas M. Rostropovič, monsinjoras K. Vasiliauskas, JAV Atstovų rūmų pirmininkas Dennis Hastert.

rokai sutirštinamos spalvos". 2000 metais, vykdant Jungtinių Tautų vystymo programos UNICEF ir Pasaulio sveikatos organizacijos projektą, buvo atliktas tyrimas su "gatvės vaikais".

O. Grimalauskienės analizėje rašoma, kad tikslaus "gatvės vaikų" apibrėžimo nėra. Taip gali būti vadinami vaikai, gyvenantys gatvėje, bet palaikantys nuolatinį arba nereguliarų ryšį su savo šeima, taip pat vaikai, gyvenantys gatvėje savarankiškai.

Buvo apklausta 111 12-18 metų vaikų. Net 107 iš jų buvo nors kartą mėginę rūkyti, o trečdalis rūko nuo 5 ar 6 metų. Tik vienas berniukas ir viena mergaitė nurodė, kad dar nėra vartoję alkoholio.

"Gatvės vaikai" dažniausiai vartoja toksines medžiagas - kljus. Net 64 proc. jų yra bandę uostyti kljus. Beveik pusė jų nuo kljų yra priklausomi.

81 proc. tiriamųjų buvo vartoję bent vieną narkotiką, tuo tarpu šalies vidurkis 1999 metais siekė 15,5 proc. Populiariausia marihuana, antrojoje vietoje - heroinas. Penktadalis jų vartoja intraveninius narkotikus, dažniausiai aguonų nuovirą. "Narkomanija - jaunų žmonių liga", - teigia O. Grimalauskienė. 2000 metais gydymo įstaigose iš viso buvo užregistruota beveik 70 tūkst. priklausomybės ligonių, iš jų per 3500 dėl priklausomybės nuo narkotikų. Tais metais asmens sveikatos priežiūros įstaigose užregistruota: iki 14 m. - 0,2 proc., 15-19 m. - 9,2 proc., 20-24 m. - (mukelta i 4 psl.)

Ką svarbu žinoti pensininkui, persikeliančiam gyventi į Lietuvą

Pensijų apmokestinimas

Pagal šiuo metu Lietuvoje galiojančius įstatymus jūsų pensija Lietuvoje nebus apmokestinta, jeigu ji apmokestinta ją mokančioje šalyje. Jeigu pensija visiškai neapmokestinta toje šalyje, iš kurios ją gaunate, Lietuvoje už ją numatytas 20% mokesčiai. Pensija pradedama apmokestinti praėjus pusei metų nuo atvykimo į Lietuvą. Su kai kuriomis šalimis Lietuva yra sudariusi dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, kurios numato kitokį pensijų apmokestinimą. Pavyzdžiui, kai Lietuva ir JAV ratifikuos jau sudarytą tarpusavio sutartį dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, pensijų, gaunamų iš JAV, apmokestinimo tvarka pasikeis. Pagal nurodytą sutartį Lietuvoje reikės mokėti mokesť tik už pensijas, gaunamas iš privačių fondų ir tik už tą šią pensijų dalį, už kurią turėtumėte mokėti mokesčius, jeigu gyventumėte Jungtinėse Valstijose. Lietuvoje jau yra įsigalioję dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartys su šiomis šalimis: Airija, Baltarusija, Čekija, Danija, Estija, Italija, Kanada, Kazachstanu, Kinija, Latvija, Lenkija, Moldova, Norvegija, Prancūzija, Suomija, Švedija, Ukraina, Vokietija.

Pensijų apmokestinimo tvarką, kurią nustato šios sutartys, galima sužinoti jūsų šalyje esančioje Lietuvos diplomatinėje tarnyboje arba mūsų centre. Be to, Lietuvos Prezidentas, jungtinė JAV Lietuvių Bendruomenės ir Seimo atstovų komisija bei mūsų informacijos centras jau paragina Lietuvos Vyriausybę priimti sprendimus, kurie atleistų nuo mokesčių visus pensininkus, gaunančius pensijas iš užsienio. Tikimės, kad artimiausiu metu Lietuvoje įsigalios palanki grįžtantiems į Lietuvą tvarka. Kai bus aiški tikslesnė naujos pensijų apmokestinimo tvarkos data, mūsų centras būtinai apie tai paskelbs savo interneto puslapyje www.lgitic.lt

Pensijų persivedimas į Lietuvą

Paprastai lietuviai, persikeliančys gyventi į Lietuvą, pensijas nukreipia į savo sąskaitą banke, kuris yra pensiją mokančioje šalyje. Atvykę į Lietuvą, per pasirinktą Lietuvos banką jie tik laikas nuo laiko persiveda reikiamą pinigų sumą į Lietuvą iš savo sąskaitos

užsienio banke. Aišku, jeigu pageidaujate, jūs galite sutvarkyti pensijos pervedimo reikalą taip, kad įstaiga, mokanti jums pensiją, pervedinėtų pensiją tiesiogiai į sąskaitą Lietuvoje. Tam reikia atsidaryti sąskaitą kuriame nors Lietuvos banke ir kreiptis į pensiją jums mokančią įstaigą dėl pensijos pervedinėjimo į šią sąskaitą. Prieš atsidarydami sąskaitą Lietuvos banke, išsiaiškinkite, ar pasirinktas bankas turi galimybių pervedinėti pinigus iš pensiją jums mokančios šalies.

Dėl Lietuvos bankų patikimumo baimintis nevertėtų. Lietuvoje yra patikimų bankų. Pavyzdžiui, "Vilniaus bankas", kurio kontrolinis akcijų paketas priklauso vienam stambiausių Švedijos bankų, arba Lietuvos taupomasis bankas, kuriame už laikomus indėlius garantuoja Lietuvos Vyriausybė. Be to, Lietuvos Vyriausybė garantuoja 100% kompensaciją už indėlius iki 10,000 litų, laikomus komerciniuose bankuose. Už indėlius, viršijančius 10,000 litų, Vyriausybės garantuojama kompensacija nesiekia 100%. Bankai pinigus pensininkams išmoka taip, kaip pageidauja pensininkas. Bankuose savo pinigus galima laikyti, ir užsienio valiuta, ir litais.

Sveikatos draudimas

Lietuvoje jūs turėsite Valstybinį sveikatos draudimą. Šis draudimas nekainuos, nes pensininkų draudimo išlaidas apmoka Lietuvos Vyriausybė. Norint apdrausti savo sveikatą, jums reikės pasiimti su savimi Lietuvos piliečio pasą, raštą iš ambasados, kad esate pensininkas, ir nueiti į Valstybinę ligonių kasą. Sutvarkę formalumus, gausite sveikatos draudimo pažymėjimą. Šis pažymėjimas suteikia teisę į nemokamą gydymą bet kurioje Lietuvos gydymo įstaigoje, sudariusioje sutartį su Valstybine ligonių kasa. Galima gydytis ir privačiose klinikose ar kabinetuose. Kainos už bet kokią gydymą, taip pat ir dantų, priklauso nuo to, kokius vaistus, gydymo priemones ir kokią gydytoją pasirinksite - brangesnį ar pigesnį - bet nepriklauso nuo to, iš kur esate atvykę. Valstybinis sveikatos draudimas apmoka visas gydymo paslaugas, kurios neviršija vidutinių gydymo kainų su sąlyga, kad buvo gydymasi pas gydytoją, sudariusį sutartį su Valstybine ligonių kasa.

Pensionatai, slauga

Persikeliančių į Lietuvą pensininkų tarpe, kuriems reikalinga globa, populiariausias yra Gerontologijos centras, įsikūręs Kalvarijų g. 223, Vilniuje, šalia Vilniaus Kalvarijų ir Vilniaus Kunigų seminarijos. Tarp 120 nuolatinių gyventojų jame gyvena apie 30 sugrįžusių į Lietuvą iš Vakarų tautiečių. Gerontologijos centro gyventojas gali dalintis kambariu su kitu šio centro gyventoju, o taip pat gali apsigyventi atskirose 2 arba 1 kambario patalpose. 1 mėnesio pragyvenimo Gerontologijos centre kaina šiuo metu sudaro apie 600 JAV dolerių. Ši suma dengia gyvenimo, maitinimosi ir slaugos išlaidas. Tiksliai kaina priklauso nuo užimamos patalpos dydžio - užimant didesnę patalpą, kaina truputį didesnė, užimant mažesnę - mažesnė.

Didelis privalumas yra tai, kad pats centras pajėgus suteikti medicininę pagalbą - yra buidintys gydytojai, slaugės. Veikia reabilitacinė salė, kurioje galima mankštintis. Organizuojama daug kultūrinių renginių, susitikimų. Didžiausias šios populiaros įstaigos trūkumas tas, kad reikia laukti laisvų vietų, todėl dėl apsigyvenimo reikia tartis iš anksto. Todėl rašykite aukščiau nurodytu adresu

arba skambinkite telefonu: (370-2) 777 745.

Kitas pensionatas, siūlantis savo paslaugas į Lietuvą grįžtantiems pensininkams - Kauno Panemunės senelių namai, esantys Kurtinių g. 1 d., Kaune. Apsigyventi galima 1 arba 2 kambarių patalpoje. Atvykus gyventi reikia sumokėti vienkartinį 500 JAV dolerių dydžio įnašą. 1 mėnuo pensionato gyventojui šiuo metu kainuoja 300 JAV dolerių gyvenant 1 kambario atskiroje patalpoje ir 400 JAV dolerių gyvenant dviejų kambarių patalpoje. Kylant pragyvenimo Lietuvoje kaštams, kiltų ir gyvenimo pensionate kaina. Tikslesnę informaciją apie gyvenimo pensionate sąlygas galima gauti pasiskambinus į pensionatą telefonu (370-7) 345 255, arba nusiuntus paklausimą faksimiliniu aparatu (370-7) 745 294.

Jeigu jums reikalinga slauga, tačiau pensionate gyventi nepageidaujate, nusipirkę arba išnuomavę būstą, galite pasinaudoti slaugos agentūrų paslaugomis. Lietuvoje jau yra agentūrų, kurios garantuoja už savo darbuotojų darbą ir sąžiningumą, pavyzdžiui, UAB "Slaugė į namus" priklausanti sugrįžusiems į Lietuvą Amerikos lietuvių Danguolei Valentinai. Agentūros paslaugų kaina per mėnesį yra 100 JAV dolerių ir daugiau už slaugą, bei apie 150 dolerių per mėnesį už maisto produktus ir buitines priemones. UAB "Slaugė į namus" įsikūrusi M. Horodničienės 18, Vilniuje, tel. (370-2) 711 629.

Senatvės pensijos amžiaus lentelė

Metai	Amžius	
	Moterims	Vyrams
1999	56 m. 8 mėn.	60 m. 10 mėn.
2000	57 m.	61 m.
2001	57 m. 4 mėn.	61 m. 2 mėn.
2002	57 m. 8 mėn.	61 m. 4 mėn.
2003	58 m.	61 m. 6 mėn.
2004	58 m. 4 mėn.	61 m. 8 mėn.
2005	58 m. 8 mėn.	61 m. 10 mėn.
2006	59 m.	62 m.
2007	59 m. 4 mėn.	62 m. 2 mėn.
2008	59 m. 8 mėn.	62 m. 4 mėn.
2009	60 m.	62 m. 6 mėn.

Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras

Seimo pirmininko Artūro Paulausko vizitas JAV

(atkelta iš 1 psl.)

reikia ieškoti būdų jas pašalinti. Šiandien dvišaliai Lietuvos ir JAV ekonominiai reikalai vyraavo ir kituose Seimo pirmininko A. Paulausko pokalbiuose. Per darbinius pietus su Lietuvos-Amerikos verslo tarybos nariais buvo aptarti Lietuvos žingsniai

siekiant pritraukti investicijas. Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas teigė: "Kaip Lietuvos Parlamento vadovas, jaučiu asmeninę atsakomybę už tai, koks investicinis klimatas yra kuriamas, ar tobulai veikia jį reglamentuojantys įstatymai, ką dar reikia nuveikti, kad verslininkai galėtų pasakyti, jog Lietuva yra šalis, kurioje ištis verta ir pelninga investuoti, nukreipti čia savo kapitalą". Per apsilankymą JAV Komercijos departamente Seimo pirmininkas susitiko su Tarptautinės technologijos politikos ir programų direktore Cathleen Campbell ir domėjosi JAV patirtimi, kaip būtų galima paspartinti naujų technologijų diegimą.

Tai ne pirmi Seimo pirmininko A. Paulausko susitikimai su JAV Kongreso ir administracijos atstovais. Liepos 24 d. jis drauge su LR ambasados JAV kolektyvu žaidė krepšinio rungtynes su JAV Kongreso komanda, kurios sudėtyje buvo keturi kongresmenai - John Shimkus, Kenny Hulshof, Kevin Brady ir James Walsh - bei keletas JAV Valstybės departamento pareigūnų ir Kongreso patarėjų. Rungtynės įtikinamu rezultatu laimėjo Lietuvos komanda.

Lietuvos Respublikos ambasada Washington

Knygnešio Jurgio Bielinio kapas Suostuose, Biržų raj.

A. Balbieriaus nuotr.

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail jbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

DAIVA IZBICKAITĖ-VERŠELIENĖ, DEWOLFE REAL ESTATE, 677 Worcester Rd., Natick, MA 01760, gali aptarnauti jūsų visus nekilnojamo turto poreikius. DeWolfe firma specializuojasi namų pardavimu, paskolų gavimu, persikraustymu ir draudimu. Suteikiama paslauga perkant arba parduodant namus. Skambinkite (718) 446-9743 palikite žinutę arba į įstaigą (508) 655-0680, (508) 523-9058.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis: dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAM IIR NEMOKAMAI
PRISTATOMI I VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
IŠTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
-TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
-GAUSI PARODŲ SALĘ -

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Bendra LR ambasados JAV ir JAV Kongreso komanda

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Quo vadis, Estia?

Lietuvai ruošiantis įsijungti į NATO (2002 m.) ir Europos Sąjungą (2004 m.), įdomu bent akies krašteliu žvilgtelti į artimiausius gintaro šalies kaimynus. Šišk, pasiremami dabar labai madingų apklausų duomenimis, pažvelkime kaip atrodo šiuomete Estija.

Estijos gynybos pajėgos - trečioji šalies valstybinė institucija po prezidento ir pasienio tarnybos pagal šalies gyventojų pasitikėjimo apklausą. Tai rodo šių metų birželio mėnesį atliktos sociologinės apklausos duomenys.

Gynybos pajėgomis pasitiki 64 proc. apklaustųjų, prezidentu - 75, pasienio tarnyba - 70 proc. dalyvavusių apklausoje, perdavę Estijos ginkluotųjų pajėgų vyriausiojo štabo atstovas spaudai.

Armija visiškai pasitiki 73 proc. apklaustųjų estų ir 45 proc. ne estų. Priešui užpuolus Estiją, ją ginti stotų per 80 proc. 20-59 metų amžiaus Estijos vyrų. 13 proc. apklaustųjų estų ir 18 proc. kitataučių tokiu atveju mėgintų išvykti iš šalies.

Tarp ne estų tautybės žmonių su ginklu ginti šalį itin ryžtingai nusiteikę 60 proc. 15-19 metų vaikinių. Sociologų nuomone, tai lėmė aplinkybė, kad šie jauni kitataučiai gimę ir išaugo Estijoje ir visiškai susiejo likimą su šia šalimi.

Estijos Gynybos ministerijos atstovas spaudai sakė, kad rusakaliai vaikinai noriau eina tarnauti į armiją nei estai. "Tarnyba armijoje jiems tapo prestižo reikalu", - pridūrė jis.

Vasarį panašioje sociologinės apklausje dalyvavusieji ginkluotosioms pajėgoms skyrė ketvirtą vietą po pasienio tarnybos, prezidento ir Bažnyčios. Tuomet pasitikėjimą armija išreiškė 58 proc. apklaustųjų.

Be to, daugiau kaip pusė Estijos gyventojų - 59 proc. - pritaria šalies norui įstoti į NATO. Nepritaria šiai idėjai - 31 proc. apklaustųjų. Narystei NATO pritaria 61 proc. estų ir 20 proc. kitataučių. Pasak sociologų, šis santykis beveik nesikeičia jau keletą pastarųjų metų.

Už tai, kad Estija taptų Europos Sąjungos (ES) ir NATO nare, per apklausą pasisakė 25 proc. šalies gyventojų. Už narystę aljanse, bet prieš narystę ES yra 20 proc. apklaustųjų, ir atvirkščiai - už narystę ES, bet prieš NATO balsuotų 14 proc. apklausos dalyvių.

Prieš abi organizacijas ryžtingai nusiteikę 17 proc. apklaustųjų. Tarp neigiamų padarinių įstojus į NATO Estijos gyventojai minėjo galimą santykių su Rusija pablogėjimą, aplinkos užterštumo pavojų, grėsmę suverenitetui, taip pat estų kalbai ir kultūrai.

Niekšybės paslaptis, ar paprasčiausiai - niekšybė

Antanas DUNDZILA

Antanas Maceina vieną savo knygą skambiai pavadino "Niekšybės paslaptimi". Pavadinimas tinka ir čia gvilde-namiems visuomeniniams reiškiniams. "Lietuvos ryto" liepos 4 d. laidoje A. Karaliūnas rašė apie Lietuvos laisvės sąjungos (LLS) vadovų "geležinę drausmę". Po kelių dienų, liepos 6 d. išėjimo "Draugas" tą įvykį pavadino daug aštriau, "LLS vadovai terorizuoja nepaklusnią partietę". Skelbta, kad LLS partijos drausmei nenusilenkusi narė susilaukė vadovybės grąsinimų, net naktinio vizito, o jos 75 metų amžiaus tėvui prikašiota, kad šis blogai išauklėjęs dukterį... Ryšium su šiuo kivirču partijos vadovas terorizuojamai moteriai "... tarp kitko užsiminė, kad Lietuvoje dingsta žmonės". Tai jau grąsinimas - beprotiška, kriminalinio pobūdžio niekšybė. Tačiau, kaip matysime, tokių grąsinimų bei prie niekšybės ribos pristumtų reiškinį pasitaiko ir daugiau, jie kartais paliečia ir išėjimą. Nemint pvardžių, matytai dokumentais paremtą toki reiškinį čia paaiškinėsime.

Ir keista, ir įdomu yra vartyti prieš metus laiko iš Lietuvos Amerikon išsiųstą anoniminį laišką. Jį gavo Amerikos lietuvių visuomenėje šiek tiek žinomas asmuo, po II Pasaulinio karo atvykęs Amerikon. Ant voko - 1.70 lt. vertės gražus, Vasario 16-osios proga išleistas, bei J. Smilgevičiaus atvaizdu papuoštas pašto ženklas. Apart Kauno pašto antspaudo voke, laiškas be datos, be jokio įrašo ar siuntėjo parašo, mašinėle parašytas, tik 8-1/2 x 3-5/8 colių didumo lapelis. Čia su "Nxx, xxM" žymint pavardes, adresus bei kitus duomenis, lapelyje tekstas toks:

Agentūrinė byla Nr.xx1

(Pavardė=) Axx, gim. 19xx m. (slapyvardis=) "Bxx", užverbautas (data=) xx2 verbavimo bylos Nr. Xx3, užverbavo pulkininkas Cxx.

Su juo palaikydavo ryšį per:

1. (Pavardė, adresas=) Dxx
 2. (Pavardė, adresas=) Exx
 3. (Pavardė, adresas=) Fxx
 4. (Pavardė, adresas=) Gxx
- P.s. Axx adresas (Amerikoje), (dar įrašytas Axx mokslo stažas)

Laiške kai kurie duomenys aiškiai klaidingi, provizoriniai žiūrint, viskas atrodo oficialiai, dalykiškai ir, savaime suprantama, inkriminuojančiai. Pulkininkas Cxx, pasirodo, yra buvęs KGB pareigūnas, minėtas oku-

pacinį terorą bei rezistenciją tyrinėjančioje spaudoje, šiuo metu jau pensijoje. Bendrai apie užverbavimus išėjimoje esame girdę - vadinkime - visuomeninius pletkus ar teigimus. Apie tai skaitėme ir spaudoje, Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS) yra išleidusi net raudonais viršeliais knygėlę. Š. m. kovo 27 d. "Dirvoje" tilpo E. Atkočiūno rašinys, šiais žodžiais užbaigtas: "Lietuviai kolaborantai, veikę Vakaruose, privalote taip pat pateikti žinias apie save Lietuvai. Atsiprašyti tautos. Atsitiesti per jus nukentėjusiems!" Čia minimas laiškas gavęs asmuo bet kokį KGB užverbavimą ar agentavimą sovietų okupacinei valdžiai kategoriškai neigia, apie tai yra painformavęs Amerikos FBI įstai-gą.

Pradžioje paliestasis asmuo užverbavimo reikalą tikrino su dviem iš keturių lapelyje pažymėtais asmenimis, kurie patvirtino, kad jokių ryšių su KGB neturėjo. Po kiek laikon paliestasis nutarė reikalą patyrinti nuosekliai: Lietuvoje pasisamdė advokatą, kuriam tarpininkaujant, susipažino su Lietuvos ypatingame archyve (LYA), KGB archyvine fonde jie liečiančios bylos turinui. Iš advokato paaiškinimų bei Amerikon atsiųstų KGB bylos ištraukų yra aišku, kad padėtis yra kitokia, kad anoniminis lapelis kokiais tai tikslais "sufrižuotas". Tenka manyti, kad lapelį rašė, jį redagavo arba nemokšas, arba visa tai buvo daroma kitu tikslu, gal būtų siekiant niekšiško šantažo.

Iš advokato atrinktų ir paliestajam pristatytų raštų čia spausdiname archyvo pažymėjimą, kuris atskleidžia svarbiausius skirtumus tarp anoniminio lapelio ir archyve surastų dokumentų: lapelyje minėtos agentūrinės bylos nėra; "verbavimo" byla iš tikrųjų yra "parengtinio tyrimo" byla, t.y. KGB domėjimasis tokiu tai asmeniu; lapelyje pažymėta užverbavimo data iš tikrųjų yra KGB įsakymo užvesti parengtinio tyrimo bylą data, kas ir buvo vėliau atlikta. Byloje randasi paliestjo asmens bei jo šeimos narių Lietuvon siųsti kai kurie laišakai, keli iš jų - Sibire kalinamam disidentui, Julijui Sasnauskui, įvairios KGB parašytos santraukos ir t.t.

Advokatas paliestajam štai ką teigia: "Parengtinio tyrimo bylos pagrindinis ir esminis skirtumas nuo verbavimo bylos yra

LIETUVOS ARCHYVŲ DEPARTAMENTAS		ARCHYVO PAŽYMĖJIMAS	
LIETUVOS YPATINGASIS ARCHYVAS		2001 Nr.	
Advokatai Vilnius			
Del duomenų apie			
Lietuvos SSR valstybės saugumo komiteto (KGB) archyvine fonde saugoma Parengtinio tyrimo byla Nr. _____ kuri, vadovaujantis SSRS KGB 1983 m. g. 19 m. JAV, buvo užvesta 1988 m. LSSR KGB 1-ame skyriuje Nutarime užvesti bylą nurodant, kad kėle operatyvinį susidomėjimą pagal "PR" (politineskajaz razvedka) liniją kaip galimas karinio-strateginio pobūdžio informacijos šaltinis. Byloje yra LSSR KGB operatyvinio-techninio skyriaus 1987 m. kuriais jis susirašinėjo, sudaryta pagal jo laiškus, rašytus į Lietuvos SSR 1982-1987 m. biografija, asmenis, su			
PAGRINDAS			
PASTABA. LSSR KGB archyvine fonde agentūrinės bylos Nr. _____ nėra.			
Direktorius	O. Leveris		
Skyriaus vedėja	V. Ekyte		

tas, kad asmuo yra ne subjektas, o objektas, stebėjimo tyrimo objektas. Toks asmuo, kuris yra stebimas, pats apie tai nežino. Šioje byloje nėra nė vieno Axx autentiško dokumento - laiško, rašto ar pažado kaip nors bendradarbiauti... Jums atsiųstas anoniminis laiškas yra netikslus... Iš parengtinio tyrimo bylos matyti, kad Axx užverbautas nebuvo... Nėra jokio sprendimo apie šios bylos užbaigimą ar tolesnį vystymą... LSSR KGB archyvinio fondo tyrimai rodo, kad daug tokio pobūdžio bylų buvo užvesta, pvz., religinės literatūros platintojams...

Ryšium su šiuo epizodu, įdomūs, gal net ir reikšmingi dar du reiškinėliai. Pirma, iš Axx bylų išėmusių sąrašo matyti, kad ją tikrino pavarde ir parašu įvardintas tūlas Hxx, apie kurį paliestasis žino iš Hxx visuomeninės veiklos Lietuvoje. Hxx byla buvo išėmęs 2000 m.

birželio mėnesį, o anoniminis laiškas iš Kauno išsiųstas 2000 liepos pradžioje... Įtartinas sutapimas datose, ar ne?

Antra, panašiai kaip ir LLS partijos darbuotojai, visai kitos organizacijos pareigūnas bei Hxx bendradarbis savo 1999 liepos 20 d. laiške paliestajam yra rašęs: "Laukiu Jūsų atsakymo be tarpininkų. Manau, kad taip bus išvengta ir Jums nemalonumų". Čia irgi aiškus grąsinimas, panašus į LLS partijos vadovų įspėjimą savo narei apie žmonių dingimą.

"KGB užverbavimo" išvadoje netenka abejoti, kad kai kada viešai, kai kur - juodu ant balto raštu, po anoniminėmis paslaptimis slepiasi niekšybės. Kai laiškais ar gandai niekšybių istorijos išskyla, faktai nušvinta kitaip. Dar reikia pastebėti, kad čia suminėti niekšų grąsinimai gan kvaili. Išgirdusi grąsinimą, LLS partijos narė kreipėsi į policiją. Taip ir reikia!

Genocido aukų muziejus, buvęs KGB pastatas Vilniuje

Skiriama JULIJONUI BŪTĖNUI

6

(pradžia nr. 25)

Rugpjūčio pradžioje Laikinajai Vyriausybei laikinai sustabdžius savo veiklą ir padėjus atsivertimui vainiką Karo muziejuje ant Nežinomo kareivio kapo, dviračiu išvažiavau į Vilnių. Tomis dienomis J. Būtėnų redakcijoje atsitiktinai sutikdavau. Retkarčiais persimesdavau vienu kitu pastebėjimu ar ironišku kalambūru.

9. Kada J. Būtėnas išvyko į Berlyną 1942-1943 metais

Dėl J. Būtėno išvykimo į Berlyną laiko ir motyvų nieko tikro negaliu pranešti, nebent išsakyti kai kuriuos samprotavimus, nes nuo kelionės dviračiu į Vilnių 1941 m. rugpjūčio pradžioje ligi 1942 m. rugpjūčio pabaigos į Kauną nebuvau atvykęs. Baigiau lituanistinės studijas Vilniaus universitete ir tik J. Ambrazevičiaus kviečiamas 1942 m. rudenį atvykau į Kauną. Per tuos metus su Jonu Virbicku šiek tiek bendravau laiškais, kartais parašydavau kokį straipsnelį "Į laisvę" apie R. Juknevičiaus statomus spektaklius Vilniaus dramos teatre. Neprisimenu, kad būčiau

susitikęs su J. Būtėnu ar artimiau pabendravęs ir persikėlęs į Kauną 1942 m. vasaros gale. Visų tų metų rudenį intensyviai rašiau diplominį darbą apie Balio Sruogos lyriką, dirbdamas Kauno universiteto bibliotekos skaitykloje arba namuose. Kartais užeidavau pas J. Virbicką į "Į laisvę" redakciją, bet nepamenu, kad ten būčiau susidūręs su J. Būtėnu. Taip pat neprisimenu, kad būčiau sutikęs Julijoną ir trečiajame Universiteto Didžiųjų rūmų aukšte, kur kartais ateidavau į Antano Maceinos paskaitas apie R.M. Rilke ar Juozo Ambrazevičiaus seminarą. Negaliu nei patvirtinti, nei paneigti, kad tuo metu J. Būtėnas buvo Kaune ir dirbo "Į laisvę" redakcijoje. Manychiau, kad gyveno Kaune, bet su redakcija greičiausiai jokių reikalų neturėjo. Duoną pelnėsi ir maisto kortelę užsitikrino dėstydamas žurnalistikos katedroje. Ir tai būtų logiška. Juk prisiekusiam tarptautininkui rašyti į vokiečių cenzūruojamą lietuvišką laikraštį būtų grynas nesusiipratimas.

Spėčiau, kad į Berlyną galėjo išvykti 1942 m. gale arba 1943 m. pradžioje, kai sukilėlių "Į laisvę" pakeitė Daunoro leidžiama "Ateitis". Nemanyčiau, kad išvyko į Berlyną dėl gestapo grėsmės. Atvirkščiai, jeigu J. Būtėnas būtų gestapo taikiklyje, tai į Berlyną nebūtų išleistas.

Be abejo, pagrindis sutiko, kad J. Būtėnas vyktų korespondentu į Berlyną. Pogrindyje ėjo kalbos, kad J. Būtėno išvykimo tikslas yra ne Berlynas, o Madridas, kuris tuo metu buvo tapęs žurnalistų tarptautininkų, žvalgybininkų, paprastų šnipų ar diversantų pasauliniu centru. Pogrindis seniai svajojo pasiųsti savo žmogų į

Ispaniją ar Portugaliją. Tačiau 1943 metais tai buvo pavėluotas žingsnis, nes Franko santykiai su Berlynu jau buvo pašliję. Bet koks lietuvių korespondento pasiuntimas iš Berlyno į Madridą ispanams būtų nepriimtinas.

10. Užsklandos vietoje

Kada nuo istorinių įvykių yra praėję daugiau negu pusšimtis metų, natūralu, jog kai kurios jų detalės apaugo mitais. Norint tuos mitus patvirtinti arba paneigti, teko bent schematiškai atkurti istorinį foną, panagrinėti įvykių esmę ir pabandyti suvokti, kodėl Julijonas Būtėnas galėjo vienaip ar kitaip pasielgti.

Žvelgiant į J. Būtėno asmenį, aiškiai pastebimas jo ideologinis ir politinis skaidrumas. Prieškarinė ateitininkija išugdė daug pasišventėlių lietuvių patriotų. Jų visuomeninė veikla ir potininė kryptis formavosi per dienraštį "XX amžius", kuris pradėjo eiti nuo 1936 metų pavasario ir greitai tapo vienu iš įtakingiausių to meto politinių laikraščių. Jaunųjų katalikų mokslo daktarų redagauojamas dienraštis brandino visuomeninį judėjimą, kuris jau prieš karą pradėjo reikštis kaip rimta politinė jėga, o per karus ir okupacijas išsiskristalizavo į pilnutinės demokratijos sąjūdį, kuriam ir dabar atstovauja Lietuvių fronto bičiuliai. Julijonas Būtėnas, kaip "XX amžiaus" tarptautinės politikos redaktorius ir pokarinės emigracijos Vokietijoje politinis veikėjas, buvo vienas iš pagrindinių pilnutinės demokratijos gyvenime vykdytojų, iš

(mukelta į 4 psl.)

■ Baltijos šalių priėmimui į NATO lemiama reikšmė turės JAV pozicija, kuri šiuo metu yra nežinoma. Jei Jungtinės Valstijos parems jų narys, Prancūzija taip pat negalės neparemti trijų Baltijos valstybių siekio tapti Aljanso naremis, liepos 27 d. viešėdamas Latvijoje pareiškė Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac.

■ Kinija ir JAV pasirengusios vis intensyviau tirpdyti tarpusavio santykių ledus. Tai įrodė liepos 28 d. įvykęs JAV valstybės sekretoriaus Colin Powell vienos dienos vizitas Kinijoje.

■ Izraelio policijos pajėgos liepos 29 d. du kartus puolė Jeruzalėje esantį Šventyklos kalną. Tokių veiksmų teko imtis norint išvaikyti ant jo susirinkusius palestiniečius, mėčiusius akmenis į žydus, kurie meldėsi prie Raudų sienos.

■ Peru liepos 28 d. oficialiai atvertė naują savo istorijos puslapį. Nepriklausomybės dieną per dideles iškilmes Peru Kongrese naujuoju šalies vadovu prisaikdintas pirmasis indėnų kilmės prezidentas, neturtingųjų gynėjas Alejandro Toledo.

■ Būdamas 88 metų amžiaus liepos 29 d. mirė buvęs Lenkijos komunistų vaovas Edward Gierek, kurio valdymas baigėsi per taikią 1980-ųjų revoliuciją, iššaukusią pirmosios nepriklausomos profesinės sąjungos Rytų Europoje susikūrimą.

■ Apsauginiai pylimai nepajėgūs atlaikyti patvinusios Vyslos upės. Iš apsemtų rajonų evakuota daugiau kaip 12 tūkst. žmonių. Vokietijos meteorologo Harmuto Graslio nuomone, potvynius Lenkijoje sukėlė pasaulinis klimato atšilimas.

■ Šiaurės Korėjos vadovas Kim Jong-II liepos 29 d. traukiniu toliau keliavo į Maskvą, kurioje, kaip manoma, jis turėtų pasirašyti naują karinį susitarimą su Rusija, atmesiantį JAV reikalavimus daryti spaudimą Pchenjanui dėl jo raketų programos.

■ Makedonijos pareigūnai, etninių albanų politiniai vadai ir Vakarų pasiuntiniai liepos 29 d. tęsė taikos derybas, kuriomis siekiama politiniu būdu pagaliau užbaigti penkis mėnesius šalies šiaurėje vykstantį etninių albanų sukilimą ir išvengti pilietinio karo.

NAUJA JUOZO KOJELIO KNYGA

Liepos 16 dieną Kauno žurnalistų namų restoranas "Ketvirtoji valdžia" sunkiai talpino susirinkusius į iš Kalifornijos atvykusio buvusio ilgamečio "Į Laisvę" žurnalo redaktoriaus, frontininko, daugelio publikacijų autoriaus Juozo Kojelio knygos "Tarp rūpesčių ir vilties" pristatymą. Knygos sudarytojas ir redaktorius Vidmantas Valiušaitis savo įžanginėje kalboje pažymėjo, kad išskirtinis J. Kojelio kūrybos siekis yra teisingumas. Kaip pats autorius apibrėžia savo kūrybinę nuostatą – "Žodis gali būti aštrus, bet jis turi būti švarus". Ne paslaptis, kad rašytojo principumas negalėjo sukelti ir nemenkos opozicijos kitų kūrėjų tarpe. Bet V. Valiušaitis išvelgia, kad J. Kojelis taip pat ir labai korektiškas autorius. Aštriems oponentams išėivijoje jis linkęs priminti Cicerono cituojamus Tertuliano žodžius apie tai, kad bičiulystė – tai nuolankumas, o neapykanta – teisybė.

Žanrine prasme knyga labai įvairi – įvairūs interviu, apybraižos, publicistika, prisiminimai. Matosi, kad autorius daug keliavo po pasaulį, bet niekada nepamiršo Lietuvos. Daugelis knygos vietų liudija, kad J. Kojelis galėjo būti ir geras prozininkas.

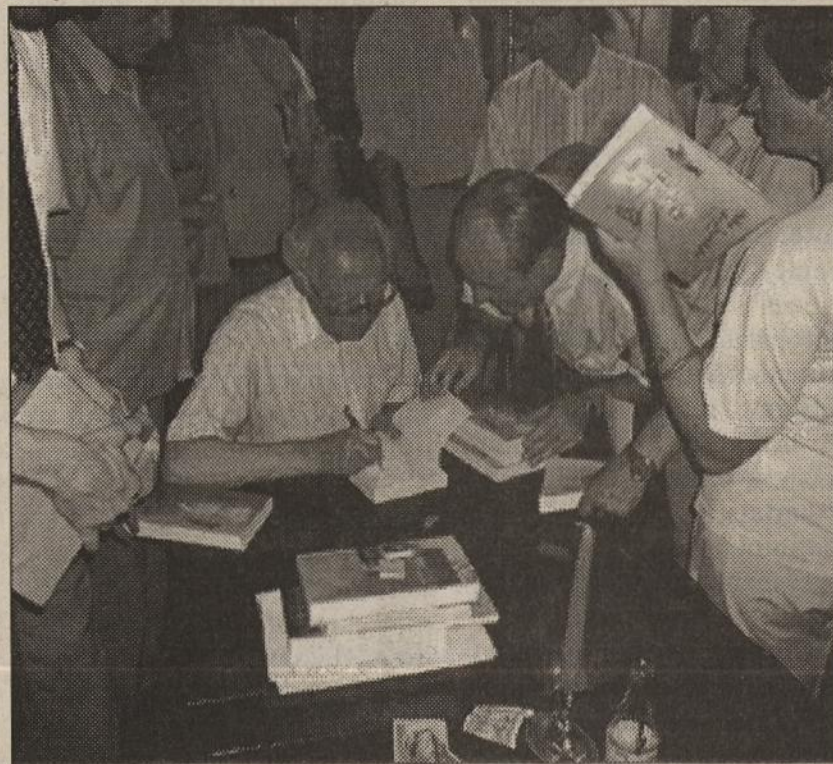
"Dariau tai, ką man atrodė,

ką kiekvienas žmogus turėtų daryti", – taip savo kalbą pradėjo pats knygos autorius, – "Stoviu Kauno tribūnoje, antrą kartą duodamas ataskaitą už savo gyvenimą". J. Kojelis ne vengė paminėti savo polemikos su "išėivijos kairiosios dalies slinktimi Lietuvos okupacijos pripažinimo link". Tačiau liūdniausia, kad Lietuva ir dabar, po 11-kos Nepriklausomybės metų tebėra sovietinio melo gniaužtuose, ir reikalingas antrasis išsilaisvinimas nuo tebelapojančios ir

tebekerojančios melagysčių bei korupcijos priespaudos. Į šią išsilaisvinimo kovą, J. Kojelio teigimu, turėtų įsijungti ir idealistinė išėivija.

Rašytojas dalyviams pristatė savo seserį Elzę, Lietuvoje iškentusią visas okupacijos negandas ir "Lietuvai užaugintą" sūnų Liną, kuris prisipažino, kad iki šiol negali pamiršti, kaip vaikystėje užmigdavo su spausdinimo mašinėlės tarškesiu, ir kad jam labai svarbūs tėvo suformuluoti moraliniai principai.

Tarp svečių galima buvo pastebėti rašytoją Joną Mikėliną, buvusius Seimo narius

Juozas Kojelis gerbėjų apsuptas dalina autografus

Lietuvos jaunimas - svaigalų ir kvaišalų jūroje

(atkelta iš 1 psl.)

26,4 proc., 25-34 m. - 38,1 proc.

Nė vienas asmuo dėl priklausomybės nuo narkotikų neužregistruotas Širvintų, Prienų, Skuodo, Kelmės, Plungės, Molėtų rajonuose. Pasak O. Grimalauskienės, šie skaičiai neatspindi tikrovės: "Čia įstaigos blogai dirba arba iš viso nėra tokių įstaigų. Žinoma, paprasčiausia yra užsimerkti ir nematyti problemos, tikintis, kad jei nematai, tai jos ir nėra. Deja, ši problema egzistuoja ir nėra tinkamai sprendžiama". "Narkotikų rinka vis labiau orientuojasi į jaunesnius žmones. Dažnai narkotikų platintojams nėra net 16 metų", – rašoma O. Grimalauskienės analizėje.

Nusikaltimų, susijusių su narkotikais, skaičius nuo 1990 metų išaugo 12 kartų. 2000 metais buvo užregistruota 33 proc. daugiau tokio pobūdžio nusikaltimų nei 1999 metais. Daugiausia jų užfiksuota Vilniuje, Klaipėdoje ir Kaune. O. Grimalauskienės teigimu, Lietuvoje jau pradėtas steigti prevencijos centrų tinklas: "Centrai kai kur jau įsteigti,

tačiau finansavimas labai prastasis.

Jie pusiau paralyžiuoti. Ekonominė padėtis tiesiogiai atsiliepia šių centrų veiklai. Centrų steigimo projektas pristatytas Seime. Deja, iš prašyto biudžeto buvo gauta tik 25 proc. reikalingų lėšų. Ir šiuo metu jis yra mažesnis, nei buvo iki tol. Tai kas gali veikti?"

O. Grimalauskienė įsitikinusi, kad jei alkoholiškai ir narkomanai negauna pagalbos, tai visos programos, projektai, prevencijos nepadės.

"Šie centrai turėtų būti visapusiški. Turėtų būti teikiama metodinė, konsultacinė pagalba, renkama informacija visoje apskrityje. Tai būtų ne tik pagalba teikiantys centrai, jie užsiimtų ir prevencine veikla", – pasakojo O. Grimalauskienė.

Policija irgi imasi prevencinės veiklos. 2000 metų vasarą vykdant operaciją "Aguona" buvo sunaikinta per 100 tūkst. kvadratinį metrų aguonų pasėlių plotų.

Didžiausi plotai buvo rasti Pakruojo rajone. 2000 metais

buvo organizuotos dvi tikslinės prevencinės operacijos "Diskoteka": buvo tikrinami naktiniai klubai, barai ir diskotekos, atliekamas prevencinis darbas. Jau parengtas ir išsiųstas Vyriausybės projektas dėl testų, nustatančių psichiką veikiančių medžiagų vartojimą mokyklose. Pagal šį projektą testai nebus privalomi.

Kilus įtarimui, mokytojas galės nusiųsti vaiką į medicinos punktą, tačiau moksleivis turės teisę atsisakyti nuo testo. Vyriausioji specialistė mano, kad galimybė būti patikrintam ir žinojimas, jog apie nusiųžengimą bus pranešta tėvams, atbaidys moksleivius nuo psichiką veikiančių medžiagų vartojimo.

"Vaikas visada galės atsisakyti atlikti testą. Juk galima atsisakyti ir nuo apendikso operacijos, tačiau tuomet mirsi", juokavo O. Grimalauskienė.

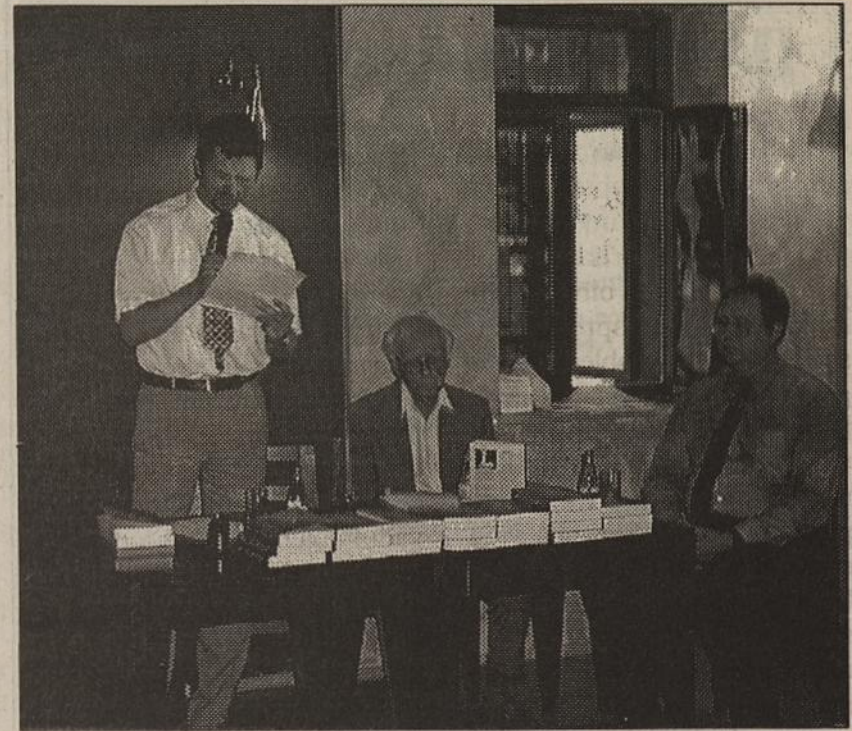
Įvedus tokią tvarką mokyklose nuolat būtų atliekamas prevencinis darbas, stebimi mokiniai, jų elgsenos pokyčiai. Rūkymas labai glaudžiai siejasi su narkotikų vartojimu. Vis labiau populiarėja rūkantieji narkotikai. "Jei rūkai, tau gali pasiūlyti bet ko", – įsitikinusi O. Grimalauskienė.

atskrido į Stokholmą. Pats girdėjau, kaip Julijonas vaizdingai pasakojo apie keliones (savijautą, kai skrendant per Šiaurės jūrą jų lėktuvą apskraidinėjo vokiečių naikintuvai, imituodamas lėktuvo pikiravimą). Iš Stokholmo lėktuvu perskrido Baltiją į Rygą ir grįžo traukiniu į Kauną.

Kitas labai rizikingas buvo J. Būtėno bandymas sugrįžti į Lietuvą prieš pat vokiečių-sovietų karo pradžią 1941 m. naktį į birželio 19 d., kurį jau minėjau septintame skirsnyje. Pats faktas, kad Julijonas Būtėnas ryžosi parvykti į Lietuvą su diversantine Abvero grupe dar prieš karo pradžią, rodo ne tik žurnalistų žingeidumą, bet ir rizikingą nutrūktgalviškumą. Kertant įtvirtintą sienos ruožą, grupė buvo pastebėta ir sovietų apšaudyta. J. Būtėnas su draugu ne nesužeisti šliaužte paršliaužė atgal į vokiečių pusę ir tik antrąją karo savaitę pasiekė Kauną su puoliančia vokiečių kariuomene jau kaip vėjetas.

Trečias parvykimas į Lietuvą panašus į nenusisėkusį antrąjį. Atskraidintas žvalgybininkų lėktuve. Nusileidimas parašiotu buvo pastebėtas. Palyginti, sėkmingai pavyko nusigauti į laikiną prieglaudą. Tačiau tolimesnė veikimo laisvė buvo tiek apribota, kad sekė greita tragiška baigtis.

Vis dėlto ligi šiol sunkiai suvokiama, kaip toks blaiviai mąstantis ir gerai informuotas žmogus pasiryžo skristi į okupuotą Lietuvą dirbti propagandinio darbo. Juk jam, kaip rimitam tarptautininkui,

Knygos sukaktuvių metu (iš k. į deš.): žurnalistas Vidmantas Valiušaitis, Juozas Kojelis ir jo sūnus verslininkas Linas Kojelis

Algirdą Patacką, Kazimierą Kryževičių, signatarą Liudą Simutį, Lietuvos laisvės lygos pirmininką Antaną Terlecką, autorius draugus ir kaimynus iš Kalifornijos Arbus, Raulinaičius, fondo „Į laisvę“ pirmininką Jonas Kairevičius, kraštiečių ir ateitininkų, politinių kalinių ir rezistencijos dalyvių atstovus. Klausimai pykęsi su pasisakymais. Pvz., Vilnius Bražėnas pabrėžė autoriaus sąžiningumą, nors ir dažnai jų tarpusavio nuomonės įvairias klausimais būna skirtingos. J. Kojelis vengė tiesioginių atsakymų į nuskambėjusius klausimus politinių aktualijų ar personalijų temomis, kartais

pasakydamas, kad atsakymai glūdi pristatomoje knygoje. Pastutinį „valdžios perversmą“ jis pavadino demokratiniu procesu, kurio principus jis gerbia.

Po daugybės sveikinimų kartais palydimų eilėmis autorius paskendo norinčių išgauti knygą su autografu. Eilėje laukė žurnalistai ir korespondentai norintys gauti „karštą“ interviu.

Knygą 1000 egz. tiražu išleido „Į laisvę“ fondo filialas Lietuvoje, išspausdino spaustuvė „MORKŪNAS ir KO“, dailininkas – Gediminas Pempė, maketavo Marija Šlapikienė.

Žilvinas Beliauskas

lauskienė.

60 proc. Lietuvos jaunimo (nuo 12 iki 17 metų) bent kartą gyvenime yra bandę rūkyti. Tokie duomenys pateikti SIC Rinkos tyrimų ataskaitoje 2000 metais. Šio tyrimo rezultatai yra naujausi, kuriuos galėjo pateikti I. Nausėdienė.

Daugiau nei 50 proc. jaunimo rūko peržengę 14 metų ribą. Anot tyrimo duomenų, tarp bent kartą gyvenime cigaretės rūkiosio jaunimo vidutinis amžius, kai tai nutiko pirmą kartą, yra 11,4 metų. Net 26 proc. apklaustųjų savo pirmąją cigaretę surūkė dar neturėdami nė 10 metų.

"Didėjant jaunuolių amžiui nuolat didėja rūkančio jaunimo skaičius", – teigiama tyrimo rezultatuose. Kokios rūkymo priežastys? Dažniausiai įvardijamos priežastys buvo noras atrodyti "kietam" ir noras atrodyti nepriklausomam (46 proc.).

Tarp bent kartą gyvenime cigaretės rūkiosio jaunimo dažniausi atsakymai, kodėl jie pabandė, buvo tiesioginė draugų įtaka (52 proc.) ir asmeninis smalsumas (37 proc.). Visi yra girdėję ir pripažįsta, kad rūkymas kenkia sveikatai.

Apklaustieji beveik vienbal-

siai sutiko, kad rūkymas – pavojingas sveikatai, kad nuo rūkymo pagelsta dantys, kad tai – nereikalingas pinigų švaistymas ir kad rūkantieji nemaloniai kvepia.

Čia nemažą vaidmenį vaidina ir šeima. Kur kas mažiau rūkančiųjų būna tuose namuose, kur niekas nerūko, palyginti su jaunuliais, kurių namuose yra rūkantis ar metęs rūkyti žmogus.

Pastebima ir tai, kad rūkymo tikimybė didesnė tarp tų, kurių tėvai nesusituokę. Beje, nors ir kaip keista, rūkymas tarp jaunimo labiau paplitęs kaimo vietovėse (31 proc.) negu miestuose (24 proc.).

Nei miesto savivaldybėje, nei Priklausomybės ligų centre išsamesni tyrimai nėra atliekami. Nors, kita vertus, tyrimai situacijos tikrai nepakeis, jei tam nebus skirta pakankamai dėmesio ir pinigų. O situacija išties nedžiugina. 2000 metais, apklausus diskotekų bei klubų lankytojus, paaiškėjo, kad net 30 proc. apklaustųjų mano, kad "lengvi" narkotikai geriau nei alkoholis, o į Narkologijos centrą per 2000 metus kreipėsi tiek žmonių, kiek per pastarąjį dešimtmetį.

Lietuvos žinios

Skiriama JULIJONUI BŪTĖNUI 6

(atkelta iš 3 psl.)

kurių karų į okupacijos sąlygas reikalavo didžiulės asmeninės atsakomybės ir pasiaukojimo. Psichologiškai tam tiko ir Julijono charakteris, būdingas rizikos nevengiantiems asmenims.

Kai kurie lietuviai inteligentai 1939 m. vasarą buvo ilgesniam laikui išvykę į Prancūziją kalbos pagilinti. Prancūzų kalbos įgūdžius gilino ir du "XX amžiaus" redaktoriai: dr. Ignas Skrupskelis ir Julijonas Būtėnas. Vos tik buvo paskelbta apie Molotovo-Ribentropo pakto pasirašymą, dauguma lietuvių tučtuojau grįžo į tėvynę per paskutinę taikos savaitę. Ignas Skrupskelis grįžo per Vokietiją traukiniu ir Dancingo koridorį į Rytprūsius kito paskutinę dieną prieš karo pradžią. J. Būtėnas liko Paryžiuje ir tik po Lenkijos sutriuškinimo apsisprendė grįžti į Lietuvą. Pats trumpiausias ir saugiausias kelias būtų buvęs važiuoti per Šveicariją į Vokietiją. Tačiau pasirinko aplinkinį kelią. Perplaukė Lamanšą į Angliją. Iš ten per Škotiją ir Norvegiją

turėjo būti aišku, kad Sovietų sąjunga per penktą pokario metų ne tik gerokai ekonomiškai atkuto, bet ir ženkliai papildė savo karines atsargas naujais ginklais. Todėl tikėtis greito trečiojo pasaulinio karo tapo nerealumu. Juo labiau, kad ilgiau išlikti Lietuvoje užsimaskavus ir nepastebėtam buvo neįmanoma, nes nebuvo nei operatyvinės erdvės, nei sąlygų: Lietuvos teritorija per mažą ir kaip operatyvinis placdarmas tankiai nusėta sovietų strateginių įstaigų. Be to, Lietuvoje sovietų valdžia stabilizavosi. Ginkluotas pagrindis jau buvo išsistėjęs, aktyvi kova pamažu geso. Turėjo būti kažkokie gilūs vidiniai motyvai, kad Julijonas apsisprendė tapti kamikadze.

Be abejo, tuos vidinius motyvus, kurie nulėmė Julijono Būtėno sugrįžimą į kovojančią Lietuvą, padėtų atskleisti jo gyvenimo Vokietijoje po karo išsamus ištirimas. Daug duotų rezistencinės emigracijos archyvų duomenys ir su juo kontaktavusių žmonių atsiminimai. Juk labai mažą buvo politinių veikėjų, kurie tuo metu grįžo į Lietuvą kaip kovotojai.

Manychiau, kad Julijono gyvenimas ir likimas būtų puikus prototipas literatūriniam meno kūriniai – heroinei epopejai ar dramatinei tragedijai. Julijonas Būtėnas savo krauju surišo kovotojus tėvynėje su rezistencine emigracija į vieną kovojančią Lietuvą.

Antanas Strabulis

SVEIKATOS KERTĖ

Biologinė pataisa

Visas mūsų gyvenimas "per-sisunkęs" energija. Dauguma žmonių net neįsivaizduoja, kad jų sėkmė ir nesėkmės, sveikatos būklė labai priklauso nuo energijos galių, jų bioenerginio lauko. Kai mes sprendžiame savo gyvenimo problemas, stengiamės atsižvelgti į savo tikslus ir norus. Mes tai darome savo valia. Kas gilinasi į Carlos Kastanedos veikalus, tikriausiai pastebėjo, koks svarbus vaidmuo magijoje skiriamas ketinimui. Valios jėga paveikdami situaciją mes kaip tik ir panaudojam magiją savo kasdieniniame gyvenime. Žmonės ne neįtaria, kad nuolatos užsiima magija, veikia kitus žmones bei gyvenimo aplinkybes.

O dabar keli žodžiai apie mūsų energiją. Visus žmones galima prilyginti "vaikščiojančioms" radijo stotims, tik jų skleidžiamos bangos kur kas subtilesnės, negu įprastos radijo bangos. Šių bangų dažniai smarkiai viršija ultravioletinių bangų dažnio diapazoną, ir jos daug trumpesnės už patį trumpiausią ilgio vienetą - angstromą. Tik visai neseniai kai kurie nekonservatyvūs mokslininkai iš kai kurių Taikomosios fizikos institutų rimtai susidomėjo šiuo dažnių diapazonu ir netgi pavadino jį torsioniniais laukais. Mintys - tai mūsų "radijo stotis", kuri generuoja daug įvairių šio diapazono dažnių. Ir būtent nuo minčių kokybės priklauso perduodamos energijos kokybė -

aukšti ar žemi dažniai.

Vertėtų priminti paprastą informaciją (tiems, kurie tai jau pamiršo arba dar neturėjo galimybes sužinoti) apie žmogaus energinio lauko struktūrą arba kitaip - bioenerginį lauką. Vadinamasis bioenerginis laukas sukuriamas veikiant septyniems pagrindiniams energijos centrams, pagal Rytų tradiciją vadinamiems *čakromis*. Aš juos vadinu pagrindiniais todėl, kad iš tiesų jų centrų yra daugiau, bet mums pakaks turėti supratimą apie pagrindinius septynis centrus. Čakros yra išsidėsčiusios išilgai stuburo ir kiekviena vibruoja tam tikru dažniu. Bet kuris dažnių diapazonas susideda iš pagrindinių septynių skilčių. Pavyzdžiui, šviesos diapazone atitinkamai egzistuoja septynios pagrindinės spalvos. Tačiau svarbus ne tik dažnis, bet ir intensyvumas, vibravimo amplitudė. Jei *čakra* veikia ne savo dažniu arba sumažėjo jos lauko amplitudė, tai sutrinka viso bioenerginio lauko struktūra. Jei čakros virpesių amplitudė prilygsta nuliui, t. y. *čakra* praktiškai nustoja vibruoti, sakoma, kad ji "uždaryta", o bioenerginis laukas "pažeistas". Liaudyje tai vadinama "gadinimu", "nužiūrėjimu" arba "prakeikimu". Bioenergetiko požiūriu - tai to paties reiškinio skirtingi pavadinimai, parodantys nebent skirtingus pažeidimo būdus.

(bus daugiau)
Dr. R. B.

NAUJOS KNYGOS

Vincas Trumpa. APIE ŽMONES IR LAIKĄ. Vilnius: Baltos lankos, 2001. 478 psl.

Išėjimo istoriko Vinco Trumpos biografinių straipsnių rinkinys. Tai akademinės studijos, įvairių sukačių proga parašyti straipsniai, knygų recenzijos ir nekrologai, išsibarsčiusieji išėjimoje į amžinybę laikraščiuose ir žurnaluose.

Knygoje "Apie žmones ir laiką" galime rasti kalbą, pasakytą Kazio Griniaus 100 metų minėjime Washington, straipsnį apie Vinco Krėvės posūkį į kairę "Metmenyse", ciklą straipsnių, kuriuose gilinamasi į iškarninę Lietuvos nepriklausomybės praradimo priežastis, pavadintą "Neverta slėpti nei savo, nei savo krašto klaidų".

Patį trumpiausią, tačiau ne mažiau įdomi dalis - nekrologai, parašyti į Anapilį išėjusiems žymiausiems Lietuvos išėjimo kūrėjams, artimiems bičiuliams - Adolfui Šapokai, Juozui Jakštui, Algirdui Greimui.

Vinco Trumpos knyga - naujas ir lietuvių skaitytojams dažnai netikėtas požiūris į svarbiausius mūsų valstybės įvykius ir asmenybes.

J. Dusevičiūtė

45 - oji

Lietuviškų studijų savaitė

"Dievuliuk, kokia graži ta mūsų Dainava!" - tai dr. V. Majausko žodžiai, prieš porą metų pasakyti Lietuviškų studijų savaitėje Dainavoje. O šią vasarą, rugpjūčio 19-26 d., ir vėl renkamesi į tą gražiąją Dainavą, kur vyks jau 45-toji studijų ir poilsio savaitė, rengiama Lietuvių Fronto bičiulių. Savaitės programoje - daug aktualių iš Lietuvos bei išėjimo gyvenimo. Šiomet savaitėje dalyvaus ir Garliavos Juozo Lukšos vardo gimnazijos direktorius Vidmantas Vitkauskas.

Pirmos dvi savaitės dienos skiriamos daugiau savo organizaciniais reikalais, posėdžiams, pranešimams, o taip pat ir poilsiui. Trečią dieną - Lietuvių Bendruomenės skirta diena. Kalbės L. Rugienienė, D. Puškorienė, A. Anušis ir kt. Bus proga išgirsti ir V. Vitkausko paskaitą apie tautinės mokyklos Lietuvoje idėjas ir galimybes. Ketvirtą dieną, rugpjūčio 23 d., bus prisimintas 1941 m. sukilimas ir kiti tų metų įvykiai. Kalbės dr. K. Ambrozaitis, inž. P. Narutis, V. Vitkauskas.

Ši tema bus tęsiama taip pat ir penktą dieną bei šeštą dieną dr. K. Skrupskelio ir dr. A. Idzelio paskaitomis.

Kitos paskaitos: dr. V. Samonis iš Toronto pateiks savo siūlymus apie būtiniausius Lietuvos strateginiusėjimus 2001-2020 metais, o V. Volertas kalbės apie Lietuvos žiniasklaidą. Numatomas dar ir dr. V. Bieliausko, D. Skučo ir adv. P. Žumbakio paskaitos. Rugpjūčio 25-tos dienos popietę, šeštą dieną, įvyks jaunimo simpoziumas, kuriame bus svarstomos socialinių problemų Lietuvoje sprendimo galimybės. Vakaraus vyks įdomios ir nuotaikingos vakaronės, o šeštą dieną - poezijos, literatūros ir dainos vakaras su rašytojais V. Volertu, dr. J. Šalna ir kt.

Norintieji savaitėje dalyvauti prašomi registruotis ir užsisakyti kambarius pas p. Marytę Petruilienę adresu: 37668 N. Laurel Park Dr., Livonia, MI 48152. Tel.: (734) 953-9182.

J. Baužys

Kepenų sklandžiai

300 g kepenų,
4-5 bulvytės,
1 svogūnas,
druskos,
pipirų,
riebalų kepinui

Kepenys, bulves ir svogūną sumalti, pasūdyti ir pridėti pipirų. Į įkaitintus riebalus dėti po šaukštą paruoštos masės ir

Obuolių apkepas

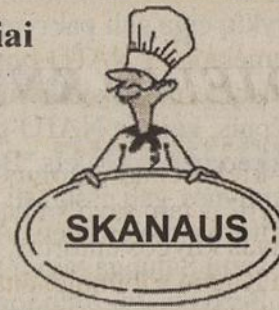
4 vidutinio dydžio obuoliai,
150 g cukraus,
žiupsnelis druskos,
120 g sviesto,
120 g miltų

Papuošimui:
plakotos grietinėlės,
vanilinių ledų

Obuolius nulupti, supjaustyti į keturias dalis, išimti sėklalizdžius, obuolių ketvirčius supjaustyti 3 cm dydžio gaba-

iškepti.

Patiekti su troškintomis svieste morkomis ir pieno arba grietinėlės padažu su svogūnais.

A. Sabonis gaus gerokai mažesnę atlyginimą

(atkelta iš 1 psl.)
nedaug rungtyniavę žaidėjai: Greg Anthony perėjo į Chicago "Bulls", o Stacey Augmon - į Charlotte "Hornets". "Trail Blazers" ekipai kitą sezoną tikriausiai vėl atstovaus nuo narkotikų neseniai gydytis puolėjas Shawn Kemp. Buvęs Žydrūno Ilgausko partneris Clevelando "Cavaliers" klube baigė gydymo programą ir jau beveik 2 mėnesius treniruojasi Houston.

S. Kempo agentas Tony Dutt "The Oregonian" patvirtino, kad puolėjas yra patenkinamos sportinės formos ir, prasidėjus treniruočių stovyklai, atvyks į Portlandą. "Trail Blazers" vadovai po nesėkmingo krepšinininko sezono norėtų jį iškeisti, tačiau šiuo metu neįmanoma surasti komandos, kuri norėtų įsigyti S. Kempą.

TV Net

Pirmą kartą išėjimo istorijoje 2001 m. kovo 11 d. Norvegijoje įsikūrė Norvegijos lietuvių bendrija. Organizacijos tikslas - išlaikyti ir puoselėti Norvegijoje gyvenančių lietuvių ir jų vaikų lietuvių, supažindinti norvegus su lietuvių istorija, tradicijomis ir kultūra. NLB valdybą sudaro: Daiva Medalinskaitė-Johansen, Daiva Bagdonienė, Vaida Kavaliukaitė, Dalius Bansevicius, Rytis Valentiniavičius, Miglė Grionbek ir Arūnas Zabulionis. Valdyba su ruošė suvažiavimą birželio 8-10 dienomis Haldene. Virš 30 žmonių ir ne ką mažiau vaikų praleido tris dienas kartu slidinėtųjų trobelėje ant aukšto kalno. Buvo suorganizuota iškyla į Fredriksten tvirtovę, NLB nariai turėjo savo susirinkimą, kuriame galutinai aptartas statusas, pasitarta, kaip ateityje bendrauti su Norvegijos lietuvių jaunimo sąjunga (jų atstovai buvo atvykę) ir išdiskutuota daug kitų rūpimų klausimų. PLB valdybai atstovavo M. Šmitienė. Ji kalbėjo apie PLB tikslus ir uždavinius, pateikdama pavyzdžių, kaip veikia kitos LB-nės, ypačiai Europoje. PLB valdybos vardu buvo perduotos dovanos - finansinė parama jų pradinei veiklai, lietuviškų knygų vaikams ir įvairių lietuviškų žurnalių bei laikraščių, leidžiamų JAV-ėse ir Europoje. Daugiau informaciją apie NLB galima rasti internete <http://nlbendrija.homestead.com>

Didžiosios Britanijos lietuvių sąjunga savo metiniame suvažiavime birželio 9-10 d. išrinko valdybą, kurios pirmininkė vėl yra energinga Vida Gasperienė. PLB ryšininkei Europai Vida Gasperienė rašo: „Minėjime, koncertų beveik neturėjome metų bėgyje, nes visas laikas buvo užimtas problemomis, surištomis su Sodybos remontu. Pasinaudojame Lietuvos ambasados kultūrine veikla, kuri pastaruoju metu labai sustiprėjo, dėka ambasadorienės Laimos Paleckienės. Mūsų ryšiai su ambasada taip pat pasidarė glaudesni. Prieš porą savaičių DBLS išsiuntė 178 laiškus Anglijos politikams, prašant jų paramos dėl Lietuvos siekių tapti NATO nare ir atsižvelgti į jos pastangas tapti Europos Sąjungos nare. Gegužės mėnesyje turėjome susibūrimą Sodyboje. Pakvietė Simą (Vyta Babravičių). Susirinko apie 400 žmonių, beveik visi naujieji lietuviai. Dabar atsirado dar vienas laikraštis (šalia *Europos lietuvių*): dvisavaitinis *Londono žinios*. Jį redaguoja jauna žurnalistė iš Lietuvos."

PLB valdybos nariai dr. Bronius Makauskas ir Gabrielius Žemkalnis jau baigė sustatyti programą PLB ir PLJS pirmininkų suvažiavimui, kuris įvyks šią vasarą Seinuose rugpjūčio 12-15 d. Įvairiomis temomis kalbės PLB valdybos nariai ir Algis Uzdila, dr. Remigijus Motuzas, dr. Egidijus Aleksandravičius, Viktoras Kučas. PLB kraštų pirmininkai padarys savo pranešimus, bus ekskursijos po Suvalkų kraštą. Rugpjūčio 15 d. suvažiavimo dalyviai vyks į Punksą - Žolinos atlidams. Šv. Mišias atnašaus vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, koncelebruos PLB vicepirmin. kun. Edmundas Putrimas bei vietos kunigai.

Lietuvos olimpiečiai - Philadelphijoje

Balandžio 8 d. Philadelphijos mieste įvyko *First Union Liberty Classic* dviračių lenktynės. Į šias prestižines, vienos dienos lenktynes (jų laimėtojai gauna pačią didžiausią sumą pinigų) suvažiuoja pasaulio geriausieji dviratininkai - vyrai ir moterys.

Šiais metais atkeliavo rekordinis dviratininkų skaičius - 159 vyrų ir 112 moterų. Tarp jų - keturi iš Lietuvos: du vyrai - Raimondas Vilčinskas (panevežietis) ir Remigijus Lupeikis (klaipėdietis) bei dvi moterys - dvynukės Rasa ir Jolanta Polikevičiūtės (panevežietės). Vilčinskas ir Lupeikis lenktyniauja lenkų komandoje "Mroz", o Polikevičiūtės italų komandoje "Acca due O", kuri yra viena geriausių moterų komandų pasaulyje.

Pernai Remigijus Lupeikis, Rasa ir Jolanta Polikevičiūtės atstovavo Lietuvą 2000 Olimpiadoje, Sydney, Australijoje. Visi trys dalyvavo grupinėse lenktynėse. Rasa turėjo ypatingai didelę įtaką Dainos Žiliūtės bronzos medalio laimėjimui.

Liberty Classic lenktynių ruožas vyrams yra 156 mylios, o moterims 72 mylios. Raimondas Vilčinskas baigė 25-tas, o Lupeikiui, likus apie 15 mylių, pritrūko energijos ir jis turėjo pasitraukti iš lenktynių.

Moterų padėtis buvo truputį skirtinga. Prieš lenktynes komandos treneris nusprendė, kad šįsyk visa komanda dirbs padėti komandos vadovei (kuri tada

Jolanta Polikevičiūtė Philadelphijos lenktynių priešakyje (1 mylia iki lenktynių pabaigos)

buvo antroje vietoje pagal pasaulio rezultatus). Tad jau prieš lenktynes Polikevičiūtės žinojo, kad jos nekovo dėl medalio, bet atliks pagalbininkų darbą - kad laimėtų komados vadovė.

Komanda užėmė ketvirtą vietą. Bet visiems kilo klausimas - kokią vietą komanda būtų užėmusi, jeigu Rasos nebūtų ištikus nelaimė? Mat beveik pusiaukelėje Rasa lėkdama kaip vėjas atsimušė į mažą gatvės duobelę, nuskrido nuo dviračio, atsimušė į gatvę ir smarkiai susižalojo. Teko vežti ją į ligoninę. Po kelių valandų Rasa grįžo iš ligoninės.

Taip pat ji kartu su Jolanta, kuri baigė 11-tą, padėjo komandai laimėti antrą vietą.

Žiūrint į Rasos narsumą, mums yra labai lengva suprasti, kodėl Lietuvos dviratininkės per paskutinius du metus yra laimėjusios prestižiškiausias pasaulio lenktynes - *Tour de France* ir Pasaulio čempionatą, ir kodėl Lietuvos komanda yra viena iš dviejų geriausių komandų pasaulyje.

Rimas Gedeika

Iškeltas senovinis medinis laivas

Nemune šalia Merkinės iškeltas senovinis medinis laivas. Manoma, kad galėtų būti XVII-XVIII amžiaus lietuvių prekybinis laivas. Iš vandens iškeltą laivą dabar tyrinėja bendra Lietuvos ir Lenkijos archeologų ekspedicija. Archajiškai atrodančio laivo ilgis - ne mažiau kaip 20 metrų. Laivą keitinama vežti į Kernavę, kur archeologai jį tirs, konservuos ir paruos parodavimui. Pirmą kartą šio laivo fragmentas buvo pastebėtas 1991 metais, kai Nemunas per sausrą buvo ypač nusekęs. Pakilus vandeniui, laivas vėl dingio upėje.

ELTA

Olimpietis Remigijus Lupeikis po Philadelphijos lenktynių

Šaitytojai rašo "Darbininkui"

Gerbiami redaktoriai,

Š. m. gegužės 4 d., "Darbininko" Nr. 18 trečiame puslapyje vedamajame apie "religingumą", rašėva porina apie George W. Bush religingumą ir atsivertimą.

Nežinia, kaip jis atsivertė, nors ir šiandien George W. Bush ir jo žmona Laura priklauso United Methodists.

Jaunesnis prezidento brolis Jab, Floridos gubernatorius yra perėjęs į katalikų tikėjimą. Kaip pasakojama, jis ir jo žmona yra labai religingi ir giliai praktikuojantys katalikai. Gal čia ir sumaišyta istorijėlė.

Ta pačia proga norisi paklausti, kodėl paskiausiai "Darbininkas" taip priviso, sakyčiau, piktžolių. Ypatingai kopijose iš lietuviškų laikraščių. Argi naudojantis jų paslaugomis negalima bent piktžolių išvalyti?

Prisiminkime mūsų veteranų pasakymą "...tik saugodama ir išlaikydama savo kalbą... gyvuoja tauta..."

Priede: "deimančiukai" - lyderis, ledi, testai, koherentiškumas, asociacijos, nacionalinis, prognozės... tai vis iš "Darbininko".

Sėkmės ir laimėjimų,

J. Kungys,
Clifton, NJ

Gerb. Ponas J. Kungys,

"Laisvosios Europos Radijo" korespondentė Aušra Jūraitė, pacituota Jūsų minėtame vedamajame, tepadarė vienintelę klaidą, pavadinusi George W. Bush "praktikuojančiu kataliku". Iš tiesų, jis yra trečiasis (po William McKinley (1897-1901) ir Rutherford B. Hayes (1877-1881) JAV istorijoje prezidentas, priklausęs protestantų atšakai, XVIII amžiuje atskilusiai nuo Anglikonų Bažnyčios, - metodistams. Paminėtina, jog Prezidento George W. Bush nuomonė neretai nesutampa su oficialiosiomis Metodistų Bažnyčios nuostatomis (plg. pažiūras į mirties bausmę, ginklų kontrolę, švietimą, abortus, socialinę apsaugą, etc.). Tačiau nepaneigina, kad jis prieš gerą dvidešimtį metų jis atsivertė, t.y. tapo tikinčiu metodistu ir atsisakė pražūtingos aistros alkoholiui.

Jūsų minimų svetimžodžių Darbininke stengiamės naudoti kuo mažiau, tačiau esama tam tikrų sąvokų, kurių pakeitimas pakeistų ar iškraipytų pranešimo esmę (Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteką savavališkai perkrikštyti Tautine Martyno Mažvydo biblioteka reikštų sukurti daiktą, kurio nėra).

Su geriausiais linkėjimais,

Redaktorius

Atsivertėlio balsas

Neseniai Lietuvoje buvo tiriama, kokius atstovus tauta renka į Seimą ir dėl ko. Paaiškėjo, kad renkami pesimistai, kurie tvirtina, jog "yra blogai ir toliau dar blogiau". Jie laikomi blaiviais realistais ir jiems patikimas valstybės vairas. O optimistai, kurie sako "nors yra blogai, bet jei stengsimės ir kietai dirbsim, gali būti geriau", laikomi naiviais nesubrendėliais ir nuo realybės atitrūkusiais svajotojais. Aišku, pesimisto pranašavimai visada išsipildys, nes juk jis nieko nedarys, kad padėtis pagerėtų. Kam tos pastangos? Juk iš to vistiek nieko nebus.

Nenuostabu, kad daug kartų apvilta tauta nebenori dar kartą apsivilti, bet dabar ši baimė išeina iš kraštų ir pradeda valstybės ir visuomenės gyvenimą paralyžuoti. Tiesa, optimistas sukelia vil-tis, kurios kartais neišsipildo, bet kartais jos gali išvesti ir išveda į laimėjimą.

Sąjūdžio dienomis Vytautas Landsbergis buvo optimistas. Jis iškėlė visai neįmanomą tikslą - pilnos nepriklausomybės atstatymą. Koks protingas žmogus galėjo tikėti, kad tai bus galima pasiekti? Algirdas Brazauskas buvo pesimistas, pagal lietuvių - realistas. Ir jis norėjo ir siekė bent kiek daugiau laisvės, bet aiškiai matė, jog nepriklausomybė tik tuščia svajonė. Kaip gi ją pasiekti? O jei pasiektum - ar ilgam? "Kam mums tas vienadienis drugelis?" - klausė jis. Gal neatsitiktinai jis ir dabar populiariausias politikas, o V. Landsbergis - sąrašo dugne.

Esu lietuvis, reiškia pesimistas. Buvau įsitikinęs, kaip Aušra Jūraitė ir Vytautas Šeštokas (*Darbininkas*, 2001 gegužės 4 ir birželio 22 d.), kad Lietuvai nėra realių galimybių pakliūti į NATO. Vakarij Europą Baltijos kraštų likimui abejinga, niekas pasaulyje nenori erzinti rusų (išskyrus tik čečėnus ir japonus, kurie neužmiršta rusų užgrobtų salų).

Po Antrojo pasaulinio karo Lietuva atsidūrė beviltiškoj padėtyje, replėse tarp rusais kolonizuoto Karaliaučiaus krašto ir surusinto Gudijos, per Lietuvą iš Minsko į Karaliaučius ir atgal važinėja rusų kareiviai, kaip ją apgins?

Bet nors ir lietuvis, ilgai gyvenu Amerikoje, matyt esu jos paveiktas, kad nebegaliu visiškai atmesti galimybes, jog kartais

įvykių eiga gali pakrypti ir teigiama linkme. Pasižiūriu į Europos žemėlapi - į NATO buvo priimta Vengrija, kuri su jokia NATO valstybe nesusisiekiama ir kuri net prie jūros neprieina. Jei ją kas užpuls, kaip ją NATO gins? Sakysit Austrija ir Slovakija NATO kairuomenės praleis. Bet jei jau Vengrija bus pavojus, tai ir jos kaimynės gali išsigąsti ir bijoti svetimas kariuomenės per savo teritoriją praleidinėti. Arba prisiminkim, jog Šaltojo karo metu Sovietų Sąjunga taip ir neišdrįso liest visiškai neapginamo Vakarų Berlyno. Tai rodo jog prasta geografinė padėtis dar ne viskas.

Netikėjau, kad prezidentas George W. Bush bus ryžtingesnis už tėvą. Bet štai jis Varšuvą paskelbė, kad visos Europos valstybės, kurios norės ir stengsis prisidėti prie NATO gynybos, galės tapti jos narėmis, kad Muenchenas ir Jalta nebeprisikartos, kad "raudonosios linijos" nebus pripažintos. Po tokių Amerikos prezidento pareiškimų tikimybė, kad Baltijos valstybės bus pakviestos į NATO pasidarys visai reali.

Žinoma, tai dar nereiškia, kad jau viskas laimėta, kad pagaliau bus galima įžengti į NATO per jos išgarsintas "atviras duris". Amerikoje ir už jos ribų prieš mus dar vis veikia stiprios jėgos. Baltijos valstybių nenori Vokietija ir Didžioji Britanija, tačiau iki šiol jos derindavosi prie Amerikos politikos. Jei Amerika tikrai norės pakviesti Baltijos valstybes į NATO, vokiečiams ir britams tikriausia teks nusileisti.

Didžiausios kliūtys Lietuvai pakliūti į NATO glūdi pačioj Lietuvoj. Pastangos iš Lietuvos išvyti amerikiečių Williams International bendrovę ir Lietuvos ekonomikoje leisti įsigalėti Rusijos kapitalui, užtrenktų jai NATO duris. Amerika Lietuvos prievarta į NATO netrauks. Šiuo metu tik apie 45 proc. Lietuvos gyventojų pasisako už NATO, apie 35 proc. - prieš. Kiti neapsisprendę, mano, kad vistiek NATO Lietuvos nepriims, o jei priims, jos negins, tai gal geriau ten ir nesiveržti. Su tokia išblėsusia dauguma Lietuva tikrai į NATO nepakliūs.

Šiuo metu gan didelė tikimybė, kad Lietuva bus priimta NATO nare, jei tik pačių lietuvių pesimizmas visko nesužlugdys.

Algimantas Gureckas
Germantown, MD

BALSAI IŠ LIETUVOS

Teisinė valstybė: įgaliojimai ir įgaliotiniai

Vladas Braziūnas

Pirmo puslapio viršaus ant-raštė: „Į prokuroro postą - su praeities bagažu". Ar labai jau čia jaudina? Ar bent dėmesį patraukia? Va jeigu taip būtų atvirkščiai, jeigu *be to bagažo!*.. Bet kur tu rasi teisininką, nepasinaudojusį teise savo bagažą pakimšti ir dar koja paminti, kad daugiau tilptų? Nebent koks balta varna (būna, kad

ir būrelis kur susispiečia) ar dar koks jaunas, dar piemuo, bet baltos varnos tinkamai nebeperdarysi, vis tiek gali į akį kirst, o piemenys iki vėrtų postų nepriaugo. Ir kas būtų, jei ateitų koks gurgiančiu pilvu?

Tas bagažas juk prisipildo visai nepastebimai, apsidairyt nespėsi. Kaip tą mechaniką aiškino tada generalinio pro-

kuroro pavaduojas Artūras Pau-lauskas: „Dirbi dirbi, ir staiga žiūri: gauni kažkokius pinigų", visai menkus 65 su puse tūkstančio, tik keliolika tūkstančių didesnius nei vargana Nacionalinė premija, taigi „nelabai aš žinau šį klausimą". Pasirodo (žurnalistai pirmiausia, velniai tie, parodo), pinigai neteisėti. Gerai, ponas Artūras tuos neteisėtus premijos pinigus tada gražino. Vienintelis. Didžiąją dalį. O kur mažoji? Nesismulkinim. Juolab kad kiti ne mulkia. Tie nė nesirengė gražint. Ir apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos skyriaus vadovas A. K. savo (?) 16 tūkstančių, matyt, paprasčiausiai bus pamiršęs.

Filologiška mano ausis niekaip negali atsižavėti valdiška, ypač teisininkų, terminologija. Savita, savitai galiojančia. Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos (sic!) skyriaus pareigūnai neteisėtai sulaiko benzino krovinį, neteisėtai jį parduoda ir iš tų pinigų sau bei savo viršininkams (ir tai vėl neteisėta) išsidalina premijas. Ir jokio čia organizuoto nusikaltimo. Ir jokios čia korupcijos. Aš taip - tik taip ir niekaip kitaip! - ir teigiu. Nes antraip dar, ko gera, teisėtai būčiau nukautas teisinės valstybės teismo už patiklų te-gu jau ir viešos teisybės persakymą. Ir jokių atsikalbinėjimų: ne muitininkas esmi - byla niekur nedings. Nei ją kas pavogs, nei pragers.

Arba, sakykim, kokioj nuovados kasdienybėje teisinės valstybės pilietis būna netyčia per daug priplumpintas, na, kas nors lūžta, plyšta, išsilieja, ne-atlaiko, na, elektros srovė netyčia pasirodo per stipri, ar maža kas. Jei pilietis vis dėlto (pa-sitaiko) sugeba tai įrodyti, koks mažas pareigūnas pabaramas už tarnybos „įgaliojimų viršijimą". Lyg būtų buvęs *įgaliotas* smogti, tarkim, penkis smūgius, o tas stropulis viršijo ir smogė kokius šešis. Nuo savęs.

Ar daro jums kokią įspūdį Lietuvos dienraščių antraščių bei paantraščių srautas? Juk kasdieniška iki nuobodžio: „Baudžiamosios bylos dingimą aptiko Apygardos prokuratūra"; „Dingo muitininkų baudžiamoji byla"; „Kysininkavusiems pareigūnams - nuosprendis"; „Nauji dingusios bylos įrodymai"; „Pavogta ar „pragerta" byla"; „Policijai metų pabaiga - tragiška"; „Prezidento komisija kritikavo Klaipėdos pareigūnus"; „Prie vairo - neblai-vus pareigūnas"; „Prokurorai kaltina teisimą"; „Sulaikė atsitiktinius praeivius..."

Toks ne tik šiurpulingų penktųjų - gangreit ištais toks bus ir dienraščių *aktualijų* puslapių bagažas.

Be galo naivu tad buvo tikėtis, jog prokuroro bagažas bent kiek sutrikdys racionalųjį teisinės valstybės Seimą. Tas prokuroras seniai paskirtas. Įgaliotas. Dirba.

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel: 718-423-6161
800-778-9847
Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
AUGUST PICK-UP SCHEDULE

August 12	Baltimore, MD	10-11 am
	Philadelphia, PA	1-2 pm
August 14	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
August 16	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
August 18	Brooklyn, NY	12-1 pm
August 27	Putnam, CT	2-3 pm

For more information please call:
1- 888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$529 r.t.

One way to Vilnius \$379

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

Restrictions apply

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

FINNAIR
LUFTHANSA - SAS
OR OTHER CARRIERS
"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164
1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net
web site: www.rigaven.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-erių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

- Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA
- Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines
- Paskolas - namų, namų remonto, Home Equity ir automobilių
- ATM naują mašiną ir korteles
- Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,
pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos
Kaibame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax.: (630) 257-1647

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm.= įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

2001 m. gegužės mėn.

1 x \$10 - Radzavich Family: Valeria Wolff, \$32.
1 x \$20 - Deveikis Stasys (miręs) ir Ona, \$1,445.
5 x \$25 - Bublys Algimantas, \$420; Musonis dr. Vytautas ir Genovaitė, \$1,100; Skripkauskas Dainius, \$25; Valeska Edward Daniel \$200; Varankaitė dr. Dalia, \$550.
1 x \$30 - Gruzdis Antanas ir Vanda atm. įn.: Bartušienė R., \$130.

1 x \$35 - Kaunas dr. Roman ir Gražina, \$1,300.
1 x \$36,30 - Banevičius Mykolas ir Danguolė, \$425.
2 x \$44 - Urbaitis Jonas atm. įn.: Urbaitis Vincas ir Teresė, \$1,600; Urbaitis Viktoras atm. įn.: Urbaitis Vincas ir Teresė, \$1,600.

5 x \$50 - Bertulytė Bray Ina, \$250; JAV LB Waukegan/Lake County apylinkė \$4,025; Lukas Juozas ir Barbara, \$1,300; Markelis Adolfas atm. Markelienė Aldona, \$1,250; Misiūnaitė Aistė, \$175.

1 x \$53 - Zigaitis Augustinas atm. įn.: Zigaitis Gelažius Maria, \$900.

1 x \$75 - Sidrys dr. Linas ir Rima, \$600.

23 x \$100 - Akerley Kristupas: įm. Gečys Algimantas, \$100; Alekna Viktorija \$200; Anužis Saulius ir Lina, \$500; Biknevičius Kazė, \$700; Černius Rimas, \$3,000; Chicago Lietuvos lietuvių meškeriojų ir medžiotojų klubas, \$400; Karaitis Viktorija, \$1,300; Kirvelaitis Vytenis, \$1,000; Kvedar dr. Edward, \$1,000; Leugoud Edward \$4,994.40; Mikuckis Algis ir Vaida, \$600; Pačauskienė Leokadija, \$1,000; Paulionis Mykolas A. atm. įn.: Paulionis Veronica \$300; Paulionis Vitas Bernardas atm. įn.: Paulionis Veronica, \$1,050; Peleckaitė Emilija, \$100; Plikaitis dr. Juozas (miręs) ir Barbara, \$10,100; Radžius Vytautas, \$200; Šimkus Bronė, \$1,800; Stanaitis Joseph P., \$400; Stanaitis Valeria G., \$400; Tomaras Harry ir Sonia, \$800; Variakojis Petras ir dr. Daina, \$675; Vaškys Stasys atm.: Vaškienė Sofija, \$800.

1 x \$190 - Radvenis Egidijus N. ir Vida, \$500.
3 x \$200 - Jelionis Adolfas atm.: Jelionienė Sofija, \$1,200; Petrulis Jonas atm.: Petrulis dr. Birutė S. Preikštas, \$400; Polikaitis Juozas ir Irena, \$200.

1 x \$250 - Tender Budreika Bronė, \$3,750.
2 x \$300 - Bružas Kostas J., \$300; Lietuvių Fronto Bičiulių Los Angeles sambūris: Brinkis dr. Zigmąs, \$1,003.

1 x \$450 - Šadeika Česys ir Ona, \$1,000.
2 x \$500 - Puškorienė Marytė, \$600; Zilinskas Anthony F., \$3,250.

1 x \$1,000 - X, \$15,500.
Iš viso \$7,112.30

2001 m. birželio mėn.

1 x \$20 - Šimkienė Zofija atm. įn.: Zaparackas Antanas, \$20.
1 x \$30 - Šaulys prel. Kazimieras atm. įn.: Šaulytė Dalia, \$3,285.
1 x \$35 - Balčiūnas dr. Algimantas Bronius atm.: Catalysts Cerdec Corporation, \$1,260.

5 x \$50 - X, \$800; Dapkus Petras ir Ilona, \$950; X, \$800; Kalvaitis Antanas atm.: JAV LB Daytona Beach FL skyrius, \$5,050; Pakštas Pranas atm. įn.: Dapkus Petras ir Ilona, \$1,000.

2 x \$100 - Alekna dr. Vitas P. ir Dalia, \$200; Simanas Vacys atm.: Simanas Christina, \$3,200.

1 x \$10,000 - Masioko Benedikto stipendijų fondas: Masiokienė Kantautienė Filomena, \$10,000.

Iš viso \$10,535.00

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 2001.VI.30 10,668,730 dol.

Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 7,721,595 dol.

Palikimais gauta 5,580,613 dol.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. *Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.*

JAV Lietuvių Bendruomenės veikloje

(pradžia nr.26)

Kultūros tarybos veikla

Kultūros taryba, vadovaujama M. Remienės, sėkmingai darbuojasi. Vasario mėnesį įvyko poetės Eglės Juodvalkės knygos "Cukraus kalnas" sutiktuovės. Solistų iš Lietuvos Gintarės Skėrytės ir Vytauto Juozapaičio (akomp. Milita Kuprienė) koncertai suruošti Baltimorėje, St. Petersburg, Los Angeles, Seattle, Chicagoje ir Lemonte. Poetai iš Lietuvos Nikolė Miliauskaitė ir Vytautas Bložė dalyvavo "Poezijos dienoje" Detroit, Chicagoje ir Lemonte. Kultūros taryba taip pat suruošė Antano Ragausko "Ginčai dėl skonio" knygos pristatymą ir pirmąją "Jaunųjų Talentų" šventę Lemonte. Jau pradėti vykdyti pasiruošiamieji darbai rudens sezonui: JAV LB 50-

mečio iškilingam minėjimui Chicagoje ir Premijų šventei Detroit. Koordinuojama su Washingtonu, DC, New Yorku, Clevelandu, Chicago ir Toronto dėl jaunimo choro "Ažuoliukas" koncertų.

Taip pat ruošiamasi plačiai apylinkėse paminėti vysk. Motiejaus Valančiaus 200 metų sukaktį. Visa eilė išeivijos ir Lietuvos kultūrininkų ruošiasi apkelti apylinkes su paskaitomis apie vysk. Valančių.

Socialinių reikalų tarybos veikla

Socialinių reikalų tarybos pirm. B. Jasaitienės rūpesčiu vasario/kovo mėnesį Lietuvoje lankėsi "Chicago Sun-Times" korespondentas Neil Steinberg su laikraščio deleguotu foto-

grafu. To išdavoje visą savaitę "Chicago Sun-Times" buvo spausdinti septyni straipsniai apie Lietuvą ir lietuvius. Nežiūrint kelių prasižengimų su faktais, straipsnių ciklas plačiai skaitomame Chicago dienraštyje Lietuvą nušvietė įdomiai ir patraukliai. Valdas Grauzinis, JAV LB Genocido tyrimų centro pirmininkas, mandagiai ir taikliai reagavo į Lietuvą palietusį vokiečių okupacijos pristatymą. Tačiau nei V. Grauzinio, nei kitų lietuvių laiškų "Chicago Sun Times" dienraštis neatspausdino. Dėl netikslumų straipsnyje LB Krašto valdybos pirmininkas A. Gečys kreipėsi į Lietuvos užsienio reikalų ministrą Antaną Valionį su prašymu, kad URM įtaigotų ambasadorių E. Zingerį atitaisyti žurnalistai cituojamus klaidinančius jo teiginius apie Antrojo pasaulinio karo pradžią Lietuvoje. Deja, nei iš ministro Valionio, nei iš

ambasadoriaus Zingerio atsakymų nesulaukta.

Socialinių reikalų taryba tvarko Clevelando "Sodybos" reikalus. Atsistatydinus LB atstovui "Sodybos" direktorių taryboje dr. V. Stankui, jo vieton atėjo adv. Augustinas Idzelis, kuris su kitu LB skirtu direktoriumi dr. Raimundu Šilkaičiu rodo daug iniciatyvos atstovauti JAV LB interesus.

Apie Socialinių reikalų tarybą plačiai rašoma išeivijos spaudoje. Šiuo metu vykdomas vėjus "Lietuvos vaikų viltis". Balandžio mėnesį Lietuvos ambasadoje įvyko priėmimas solistei Violetai Urmana-Urmanavičiūtei, kurio pelnas skirtas p. Almos fondui, administruojamam LB Socialinių reikalų tarybos. Daug dėmesio susilaukė solistės Urmanavičiūtės apsilankymas "Seklyčioje".

(bus daugiau)

T. Gečienė

Dirbk ir pasieksi!

Kęstutis Marčiulionis 2000 m. Sydney Olimpiadoje laimėjo bronzos medalį, atstovaudamas Lietuvos krepšinio komandą. Taip išsipildė viena pagrindinių jo svajonių. Nuo pat mažens šis 25-ųjų metų sportininkas turėjo vieną didelį troškimą - būti Lietuvos geriausiu krepšininuku.

Kęstutis žinojo, kad įvykdyti savo troškimą nebus lengva, reikės įdėti daug pastangų, sunkiai dirbti. Tam jis pasiryžo. Nuo šešerių metų jis pradėjo treniruotis, gilinti savo krepšinininko talentą.

Būdamas penkiolikos metų jis žaidė Lietuvos Jaunių rinktinės komandoje, kuri laimėjo Europos pirmenybes. Būdamas dvidešimties metų Kęstutis padėjo Lietuvos Jaunimo rinktinėi laimėti Europos pirmenybes.

Norėdamas toliau gilinti savo krepšinio talentus ir tuo pat metu įsigyti universiteto diplomą, jis nusprendė atvažiuoti į Ameriką. Atvažiuavęs čia jis įstojo į Delaware universitetą. Per keturis metus jis padėjo universitetui du kartus laimėti konferencijos pirm-

nybes ir patekti į NCAA turnyrą.

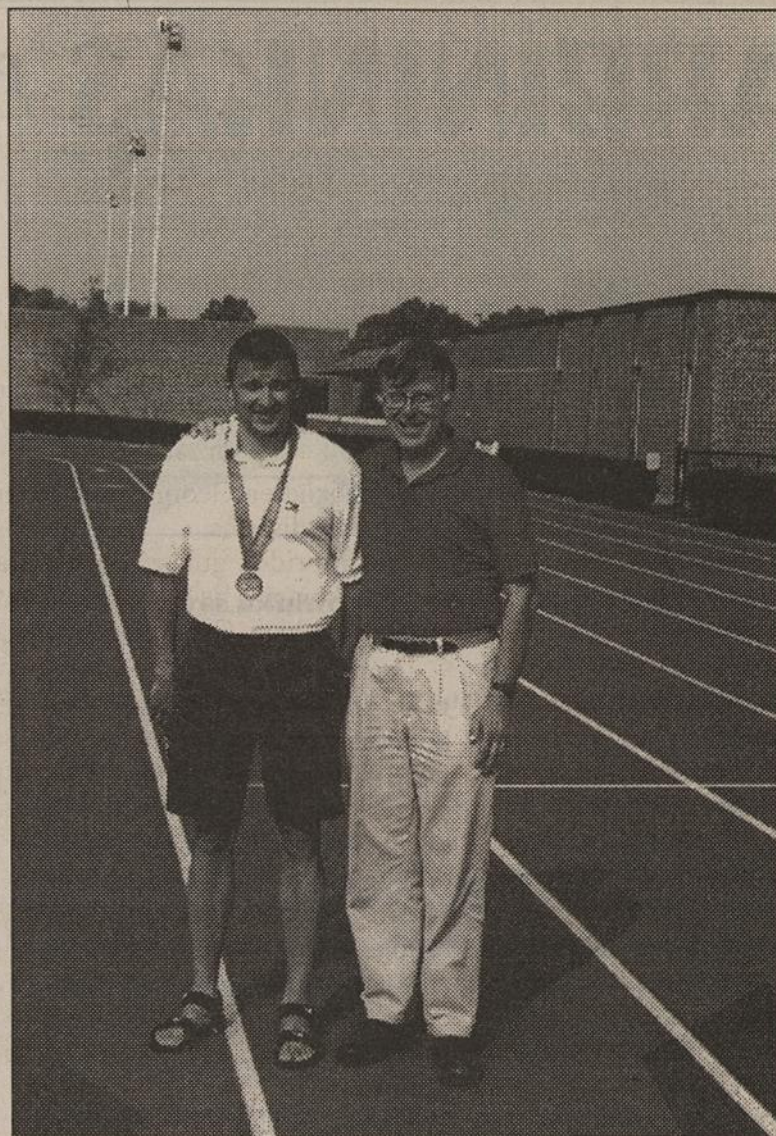
2000 metai buvo Kęstučio patys išpūdingiausieji. Jis baigė universitetą, pasirašė kontraktą žaisti "Žalgirio" krepšinio komandoje (nuo pat mažens Kęstutis svajojo žaisti komandoje, kurioje žaidė jos herojus Arvydas Sabonis).

Jo pirmi metai "Žalgirio" komandoje buvo tikrai nuopelnīgi. Su labai jauna komanda jis padėjo Žalgirui patekti į aštuntuką, į Europos aukščiausios lygos pirmenybių turnyrą, į NEBL lygos turnyro finalą ir laimėti Lietuvos krepšinio pirmenybes prieš "Lietuvos Rytą".

Prieš pora savaičių Kęstutis atskrido į Philadelphia paatostogauti ir aplankyti savo pažįstamų, draugų. Mes turėjome progą pamatyti jo Olimpiados bronzos medalį, jo Gedimino trečio laipsnio ordiną ir jo Lietuvos čempiono auksinį žiedą.

Baigęs atostogas Kęstutis vėl grįžo atgal į Lietuvą ruoštis Europos vyrų krepšinio čempionatui, kuris įvyks Turkijoje.

Rimas Gedeika

Kęstutis Marčiulionis (kairėje) dvi bronzos medali, kuri laimėjo 2000 m. Olimpiados (Sydney) krepšinio turnyre, šalia stovi JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkas sporto reikalams Rimas Gedeika

Worcester, MA

Kunigų marijonų veikla Šv. Kazimiero parapijoje

1972 m. sausio mėnesį kunigai marijonai pradėjo vadovauti Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Worcester, MA. Tuometinis marijonų provincijolas kun. Juozas Dambrauskas, MIC, išsireiškė: "Marijonai atvyksta į šią seniausią Worcesterio lietuvių Šv. Kazimiero parapiją ją išlaikyti lietuviškoje dvasioje".

Pirmuoju jos klebonu paskyrė viceprovinciolą kun. Antaną Miciūną, MIC, vikaru kun. Juozą Budzeiką, MIC.

Po kelių mėnesių naujojoje parapijoje, dar gerai nesusipėjus susipažinti ne tik su parapijos veikla, bet ir parapijiečiais, išrinktas į vyskupijos kunigų senatą. Tais pačiais metais prasklaidė žemė lapkričio mėnesio 26 d. naujos klebonijos statybai. 1974 m. statyba užbaigta ir gegužės 30 d. vysk. Bernard Flanagan gausiai dalyvaujant parapijiečiams pašventino naują kleboniją.

1977 m. kleb. kun. A. Miciūnas, MIC, išskėlė mintį pastatyti paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę ir apie tai painformavo dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos pirm. Algirdą Zenkų. Šauliai sutiko. 1978 m. "Žuvusiems už Lietuvos laisvę" paminklas Šv. Kazimiero parapi-

jos bažnyčios šventoriuje buvo pastatytas ir lapkričio 26 d. per Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą kleb. kun. A. Miciūno, MIC, pašventintas. Dr. Vinco šaulių kuopa klebonui suteikė kuopos garbės šaulio titulą.

1984 m. pradėjo organizuoti kovo pirmą sekmadienį, švenčiant Šv. Kazimiero šventę, kartu ir parapijos globėjo, kad per ją parapijiečiai galėtų susitikti, pabendrauti, suruošti parapijos pietus Maironio parke.

Rudenį po vasaros karščių rugsėjo mėnesį gražiame parke prie ežero, Jono ir Ritos Reinikių nuosavybėje, gegužinė-piknikas. Didesniam lėšų parapijai sutelkimui įvedė "Bingo lošimus".

1986 m. sausio 29 d. uždaryta parapijos 60 metų veikusi Šv. Kazimiero mokykla, nes mokinių skaičius sumažėjo iki minimumo. Labai nemaloni žinia buvo parapijiečiams, ypač mokinių tėvams, kurie anksčiau buvo painformuoti, kad mokyklą uždarys pasibaigus mokslo metams, prieš vasaros atostogas.

Staiga įvyko pakeitimas. Nuo mokyklos įsteigimo iki uždarymo jai vadovavo Šv. Kazimiero Kongregacijos seselės ir davė jaunimui visais atžvilgiais puikiausią auklėjimą. O, kaip šiais

moderniškais ir jaunimo pasimetimo laikais toks auklėjimas yra reikalingas, bet deja...

1987 m. rudenį kleb. kun. Antanas Miciūnas, MIC, išbuvęs 15 metų Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonu iškeliamas. Rugsėjo 6 d. parapijos taryba Maironio parke suruošė atsisveikinimą su klebonu kuriame dalyvavo daugiau kaip 400 asmenų. Miesto valdžios atstovas Thomas Early išvykstantiam klebonui įteikė simbolinį miesto raktą, nors anksčiau buvo gavęs tokius du. Taip pat įteikė valstijos seimo atstovo William Glodžio išrūpintą valstijos rūmų žymenį.

Kleb. kun. A. Miciūnas, MIC, abudu vyskopus Bernard Flagan ir Timothy apdovanojo Lietuvos Krikščionybės 600 metų jubiliejiniais medaliais. Mirė 1998 m. rugsėjo 22 dieną Chicagoje.

Į jo vietą buvo paskirtas Marianapolio, Thompson, CT, namų viršininkas kun. Vincentas Parulis, MIC. Jis gimęs, augęs ir mokslus pradėjęs Worcester, MA. Nėra dabar laiko naujam klebonui pasilsėti ir pasigėrėti savo gimtąja parapija. Ši kartą sugrįžo jau ne kaip mokiny, bet kaip kunigas ir vadovas, kurio laukė dideli parapijos darbai ir rūpesčiai: pirmasis parapijos salės po bažnyčia atnaujinimas, bažnyčios pataisymai, ypač bokštai ir stogas. Teko susidurti ne tik su vyskupijos reikalavimais, bet ir Massachusetts valstijos įstatymais.

1994 m. rugpjūčio 28 d. kleb. kun. Vincentas Parulis, MIC, savo gimtinėje, Šv. Kazimiero parapijoje, šventė kunigystės

Auksinį jubiliejų.

Tais pačiais 1994 m. lapkričio 20 d. šventėme Šv. Kazimiero lietuvių parapijos 100 metų gyvavimo sukaktuves. Pagrindinis šv. Mišių celebrantas buvo vyskupas Timothy Harrington, D.D. Kartu koncelebravo užsienio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. V. Parulis, MIC, marijonų vienuolijos provincijolas kun. Donald Petraitis, MIC, bei kiti kunigai.

1995 m. rudenį baigti parapijos atnaujinimo darbai, bet jos šventimas nukeltas į 1996-tus metus, kovo 3 dieną švenčiant Šv. Kazimiero šventę ir ruošiant parapijos tradicinius pietus.

Šventinimo apeigas atliko vyskupas Daniel Reilly, D.D. Visi apgailestavo kleb. kun. V. Parulio, MIC, nedalyvavimą šioje šventėje. Jis staiga susirgo 1996 m. vasario 12 d. ir buvo paguldytas į ligoninę iš kurios nebesugrįžo. Kovo 23 dieną mirė.

Kun. Antanas Nockūnas, MIC, iki šiol ejęs vikaro pareigas skiriamas Šv. Kazimiero parapijos administratorium, kuriuo išbuvo iki 2001 metų birželio 17 d.

Nuo šios dienos vyskupas Daniel Reilly, D.D., Šv. Kazimiero parapijos klebonu paskyrė kun. Ričardą-Algimantą Jakubauską. Kunigų marijonų era mūsų parapijoje baigėsi. Gražiai darbavosi ir paliko savo veiklos brandžius vaisius, kurių paminėjau tik mažą dalelę. Ačiū kunigams marijonams.

Janina Miliauskienė

A. Landsbergio paskaitos Long Islande

"10 Įsakymas".

Tracy Chevalier, "GIRL WITH A PEARL EARRING", romanas apie olandų dailininką Johannes Vermeer (17 a.) ir jo "mūzą", Freeport Library, rugpjūčio 23 d., 10:30 val.

10-ties dalių K. Kieslowskio filmų serijos DEKALOGAS užbaiga, įvadas ir diskusijos, East Meadow Library (front of East Meadow Avenue):

rugpjūčio 9 d., 12:30 val., "9 Įsakymas";
rugpjūčio 21 d., 12:30 val.,

Pradėjo veikti naujas viešbutis Vilniuje

Vilniuje Ukmergės gatvėje pradėjo veikti naujas ekonominės klasės 84 kambarių viešbutis "Baltpark". Po penkerių metų pertraukos sostinėje atvėrė duris ne perstatytas, o visiškai naujos statybos viešbutis, pastatytas per septynis mėnesius. Šią vasarą kai kuriomis dienomis viešbutyje jau užsakytos visos vietos. Naujojo viešbučio

statyba kainavo apie 9 mln. litų. Manoma, kad investicijos atsipirks po 5-7 metų. Dvieju žvaigždžių ekonominės klasės viešbutyje vienu metu galės gyventi iki 250 svečių. Standartinio kambario kaina parai - 199 litai. "Baltpark" yra Tarptautinės viešbučių ir restoranų asociacijos (IH&RA) narys.

Omnitel laikas

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Rugpjūčio 3 - 25 - Europa: Šventės; Kunigų šventinimai Lietuvoje; Gardino lietuvių lankymas; P.L.B. pirmininkų metiniai posėdžiai Seinuose.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių k.

Šv. Onos draugija (St. Ann's Society) liepos 22 d. 10 val. mišių metu atžymėjo Šv. Onos dieną. Po mišių sekė metiniai pusryčiai. Dėkojame Šv. Onos draugijai už jų gražius darbus parapijai.

Šv. Onos tridienis buvo atžymėtas liepos 24, 25 ir 26 dienomis 12 val. mišių metu; buvo sukalbėta Šv. Onos litanija.

Parapijos šventė bus atžymėta rugpjūčio 5 d. Viešpaties Atsimainymo dienos proga. Tą sekmadienį ypatingos koncelebruotos mišios bus aukojamos 10:30 val. ryto lietuvių ir anglų kalbomis; nebus mišių nei 10 v. r., nei 11:30 v. r.

Kardinolo Sladkevičiaus fondas yra įsteigtas prie LK Religinės Šalpos. Jo tikslas yra paremti Lietuvos dvasinį - moralinį atnaujinimą bei lietuvių tautos patriarcho kardinolo V. Sladkevičiaus įamžinimą. Fondo pagrindinis kapitalas yra neličiamas, o procentai bus naudojami lietuvių kunigų, vienuolių ir vienuolių seserų bei katechetų studijoms bei dvasiniam pasiruošimui. Aukos nurašomos nuo mokesčių. Aukos prašome siųsti: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910.

Ateitininkų savaitė Kennebunkport, ME

Ateitininkų savaitė bus pradėta su dr. Frances Kavaliauskaitės koncertu rugpjūčio 11 d., 8 v. v. ir po to vaišėmis, suruoštomis Franciscan Guest House. Tolimesnė savaitės programa:

Rugpjūčio 12 d., sekmadienį, 12 val. mišios vienuolyno koplyčioje.

Rugpj. 12 d., 8 v. v. - paskaita ir pokalbis apie vysk. Valančiaus kūrybą ir gyvenimą - Paulius Jurkus.

Rugpj. 13 d., 8 v. v. - sveikatos klausimais paskaita ir pokalbis - dr. J. Dičpinigaitis.

Rugpj 14 d., 7 v. v. - dr. Frances Kavaliauskaitės ir Angelės Kiaušaitės religinis koncertas vienuolyno koplyčioje.

Rugpj. 15 d., 8 v. v. - Dievo Motina Marija Rytų ir Vakarų Karalienė - prel. Albertas Kontautas.

Rugpj. 16 d., 8 v. v. - Ateitininkų savaitės dalyvis apdovanojamas DLK Gedimino pažyma, dr. Č. Masaitis ir padėtis Lietuvoje, kalbės Lietuvos generalinis konsulas dr. Rimantas Morkvėnas.

Rugpjūčio 17 d., 8 v. v. - Pabaigtuvių koncertas: Angelė Kiaušaitė ir Danutė Grauslytė-Mileikienė, akompanuojant dr. Sauliui Cibui ir William Smiddy. Po koncerto - pabaigtuvių vaišės.

Ateitininkų studijų ir poilsio savaitės kapelionu bus prel. Albertas Kontautas. Mišios bus aukojamos kiekvieną rytą 8 val. o rugpjūčio 18 d. - 8:30 val.

Apie koncertų atlikėjas - Angelę Kiaušaitę ir Danutę Grauslytę-Mileikienę plačiau buvo aprašyta pereiname "Darbininko" numeryje.

J. Rygelis

Paminėtos pirmosios kun. Jono Pakalniškio mirties metinės

P. PALYS

Ankstyvesnėje nuotraukoje vėlonis su artimais bičiuliais. Iš k.: muz. Jonas Žukas, Petras Palys, kun. Jonas Pakalniškis.

Buvęs Apreiškimo parapijos Brooklyn, NY, klebonas kun. Jonas Pakalniškis, prieš metus iškeleliavęs į Viešpaties vynuogynus (mirė 2000 m. birželio 27 d.), parapijiečių širdyse ir mintyse tebėra gyvas ir dabar.

Kun. Jonas Pakalniškis, Apreiškimo par. vikaro ir klebono pareigose ištarnavęs 30 metų (vikaras - 18 metų, klebonas - 12 metų), religinėje ir visuomeninėje veikloje paliko įmynęs gilius ir prasmingus pėdsakus. Mėgo jaunimą, jam skyrė ypatingą dėmesį. Apie 20 metų religiją dėstė Maironio lietuvininkų mokykloje. Plačią veiklą buvo išvystęs bendradarbiaudamas su ateitininkais ir skautais. Vežiodavo jaunimą į stovyklas ir pats su jais stovyklavo. Nė valandėlės nebuvo atitrūkęs nuo visuomeninės veiklos. Visur jis dalyvaudavo: susirinkimuose, renginiuose, minėjimuose. Buvo didelis spaudos mėgėjas ir ją gausiai remdavo; jo pavardę su nevisai kuklia auka rasdavome įvairių organizacijų ir fondų aukotojų sąrašuose.

Kun. Jonas nieškojo garbės sau. Jo aukščiausias tikslas buvo pačiam būti žmogum ir kitam žmogui tarnauti. Savo parapijiečiams jis buvo atsidavęs visa širdimi. Drauge su jais džiaugėsi

atsiekimais ir laimėjimais; o jeigu koks juodesnis debeselis saulutę kam užtemdydavo, skubėdavo pas jį, guosdavo ir dvasiniai stiprindavo.

Apreiškimo parapijos parapijiečiai kunigų Jonu pasitikėjo, jį mylėjo, nuoširdžiai gerbė ir jį rėmė. Kada iškiolo reikalą atnaujinti bažnyčios vidų (kainavo 140.000 dol.), jam nereikėjo kiekvieną sekmadienį maldauti, kad būtų aukojama. Tam rūpesčiui paaiškėjus, pinigai bematant atsirado. Tas pats atsitiko ir vargonų atveju, o jų pataisymas irgi kainavo nemažai - 32,000 dol.

Kun. Jono Pakalniškio pirmosios mirties metinės nebuvo užmirštos. Už jo vėlė šeimos narių užprašytas mišias birželio 14 d., 10 val. ryto Apreiškimo parapijoje, drauge su kun. Stasiu Raila ir Brooklyno vyskupijos kunigų poilsio namų viršininku prel. Zatarga (kun. Jonas, pasitraukęs į poilsį, tuose namuose gyveno) aukoję ir pamokslą pasakė kun. Vytautas Volertas. Mišių rimti savo gražiu giedojimu praturtino parapijos choras, vad. Astos Barkauskienės. Solo giedotoja Astra Butkutė ir Patricija Sidiene. Mišiose dalyvavo apie 130 asmenų.

Po mišių beveik visi mišių dalyviai susirinko į apatinę parapijos

salę, kur kun. Jono Pakalniškio giminės visus gražiai pavaišino.

Vaišės pasibaigus, sekė akademinė valandėlė, kurios metu įvairių organizacijų atstovai bei draugai šiltu žodžiu prisiminė kunigą Joną Pakalniškį.

Pirmasis žodį tarė parapijos administratorius prel. David Cassato. Po jo Apreiškimo par. tarybos pirmininkas Vladas Sidas giliau pažvelgė į kun. Jono nukeliautą žemiškąjį kelią. Dar kalbėjo: kun. Jono draugas kun. Stasys Raila, gen. konsulas dr. Rimantas Morkvėnas, LB NY apygardos pirm. dr. Giedrė Kumpikaitė, Tautos Fondo valdybos pirm. Algirdas Vedeckas, Apreiškimo par. choro vadovė Asta Barkauskienė, choro pirm. Bill Kučinskas, Religinės Šalpos reikalų vedėja Vida Jankauskienė, ateitininkų vardu - Pranė Ažuolienė, o jauna kun. Jono giminaitė Emilija Veršelytė fortepijonu paskambino W. A. Mozart Menuetto.

Visiems atsilankiusiems į kun. Jono Pakalniškio mirties metinių minėjimą kun. Jono sesers Paulinos bei kitų giminių vardu padėką išreiškė Sigitas Veršelis.

Dabar, a. a. kun. Jonui užtariant, belieka tik kreiptis į Aukščiausiąjį su prašymu, kad jis į mūsų parapiją atsiųstų lietuvių kunigą.

Česlovas Masaitis, Thompson, CT, šiemet atnaujino prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą ir mūsų pastangų įvertinimą.*

Saulius Remeza, New Rochelle, NY, kaip kasmet, taip ir šiemet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą ir mūsų pastangų įvertinimą.*

Emilija Kelly (Kapočiūnaitė), Maspeth, NY, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už mūsų laikraščio stiprinimą.*

Irena ir Jonas Vilgaliai, Great Neck, NY, šiemet ir vėl, kaip jiems įprasta, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu ir dosniai parėmė mūsų spaudos leidimą. *Nuoširdžiai dėkojame už ilgąmetę nemutrukstamą paramą.*

Danguolė ir Jurgis Biručiai, Orlando, FL, šiemet ir vėl apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę paramą mūsų laikraščio išlaikymui.*

Rasa Karvelis, Northville, MI, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už mums labai reikalingą Jūsų dosnią paramą.*

V. A. Sužiedėlis, Naples, FL, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą "Darbininkui".*

Zina Jankauskas, Woodhaven, NY, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą mūsų spaudos išlaikymui.*

Sophia Sakalys, E. Greenwich, RI, šiemet ir vėl, kaip kasmet, apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už dosnią nemutrukstamą paramą mūsų laikraščio išlaikymui.*

Zita Woody, Oak Harbor, WA, šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame mielai skaitytojais už didelę paramą mūsų spaudai.*

Prie Trakų parduodama sodyba (1,7 ha) gražioje vietoje. Mūrinis dviejų aukštų namas; yra rūsys, garažas, pirtis, baseinas, židynys, sodas. Namu nuotraukos: <http://lthome.sciorranet.com> Tel/Fax: 1 215-464-7069; E-mail: nicholas@sciorranet.com

SKELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cnt. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokiu mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokeskis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvi, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasišėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Regina Barisas, Shrewsbury, MA, savo tėvų Vaclovo ir Cecilijos Barisų atminimui aukoją **250 dol.**

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

Vyresnio amžiaus moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali tvarkyti ir valyti namus, slaugyti ligonį, šeiminkauti. Sutinka dirbti kad ir keletą dienų savaitėje. Skambinti (718) 352-4351 - po 6 v.v.; (718) 461-7461 (visą dieną). (sk.).

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeiminkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitė. Galima gyventi šeimoje. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.).

Parduodami "Foje" grupės (Mamontovas) muzikiniai CD po 15 dol. Skambinti (732) 522-2581. (sk.).

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą, persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, rugpjūčio 18 d., nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijos skambinkite tel. **1-888-205-8851**.

Vedusiųjų pora iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti sodybą, namus, vaikus, ligonius, šeiminkauti. Skambinti po 6 v. v. (404) 277-0406. (sk.).

Naujai atvykusiems lietuviams surandame darbus, padedam susitvarkyti dokumentus (vairuotojų pažymėjimą, asmens identifikacijos kortelę ir t.t.). Padedame pigiau nusipirkti automobilius. Kreiptis tel. (917) 568-8496 (dieną); (908) 964-4741 (vak.). (sk.).

Parduodu pilną komplektą Lietuvių Enciklopedijos (išleista Bostone). Skambinti tel. (718) 386-5450. (sk.).

AUKSAS KĖSTUČIUI ČERKELIŪNUI

Kęstutis Čerkeliūnas

Pagal spaudą iš Lietuvos, birželio 2 d. Dariaus ir Girėno stadione Kaune įvykusioje metinėje Kauno apskrities vaikų sporto ir meno šventėje (per 700 dalyvių), skirtoje Vaikų gynimo ir Olimpinei dienai, Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos vyriausybės generalinio direktoriaus Rimo Kurtinaičio 2001 m. gegužės 20 d. raštu Nr. 0047, už nuopelnus Lietuvos sportui, architektą žurnalistą Kęstutį Čerkeliūną apdovanojo aukso medaliu.

Ta pačia proga Čerkeliūnas susilaukė platesnio aptarimo spaudoje.

Pirmas Čerkeliūno rašinys apie sportą buvo išspausdintas Kau-

ne ejuosioje "Sporto naujienose" 1935 m. Nuo 1936 m. bendradarbiavo dienraštyje "XX amžius". Ten daug rašė apie užsienio sportą. 1939 m. Zakopane (Lenkija) įvykusiose Pasaulio slidinėjimo pirmenybėse dalyvavo kaip "XX amžiaus" akredituotas žurnalistas. 1946 m. Ženevoje (Šveicarija), turėdamas žurnalisto kortelę, stebėjo IV Europos krepšinio pirmenybes. Jose, deja, negalėjo dalyvauti tuometinė Europos krepšinio čempionė Lietuva ir Ženevoje Europos pirmenybes laimėjo Čekoslovakija.

Vėliau Europoje ir Amerikoje Čerkeliūnas susitikdavo su lietuvių sportininkais įvairiose pirmenybėse bei olimpinėse žaidy-

nėse ir pabendraudavo.

1938 m. Pirmojoje tautinėje olimpijadoje Kaune Čerkeliūnas žaidė krepšinį ir tinklinį už Kauno Jėzuitų gimnaziją. Po karo Vokietijoje - Tuebingene žaidė krepšinį už akademinių sporto klubą Vytis, o vėliau - lietuvių atletų klube Brooklyn, NY.

Aktyviai bendradarbiavo lietuvių išeivijos spaudoje. 1959 - 1969 m. redagavo žurnalą "Sportas". Kartu su Pranu Mickevičium ir Sigitu Krašausku parengė knygą "Išeivijos lietuvių sportas 1944 - 1984 m." (Knyga išleista Amerikoje 1986 m.)

K. Čerkeliūnas, gegužės 14 d. sulaukęs 80 metų, nuo 1989 m. Lietuvoje svečiavosi jau 10 kartų. Jis sako, jog jam vieno mėnesio apsilankymas Lietuvoje yra dvasinė atgaiva, imanoma tik gimtinėje; atgaiva, drėkinanti amerikietiškos kasdienės sausrą per vienuolika mėnesių.

New Yorke gyvenantį žurnalistą Kęstutį Čerkeliūną "Darbininko" savaitraštis - leidėjas, bendradarbiai ir skaitytojai sveikina 80-to gimtadienio proga, o taip pat su auksu iš Lietuvos, ir linki ilgiausiu, sveikiausiu ir raštingu metų!

p. palys